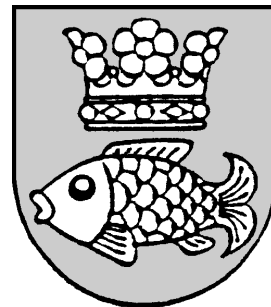

Kálnické ozveny

Zdarma pre občanov Kálnice

Ročník XI.

číslo 3 - september 2007

www.kalnica.sk

Foto Miroslav Bušo

Prihovor starostu

Vážené spoluobčianky, spoluobčania!

V určitom období vystupujú do popredia otázky a problémy, ktoré sú pre život obce a jej okolia mimoriadne dôležité a určujú jej ďalší vývoj. Od mája 2007, t.j. od vydania Kálnických ozven č. 2/07, vystupovala v našej obci i spoločnosti do popredia informácia o výskyte uránu v katastri našej obce a v pohorí Považského Inovca. Informácia nám starším známa viac ako 30 rokov, ale v súčasnosti znova aktuálna, v dôsledku záujmu kanadských investičných spoločností o ťažbu uránu a zlata na našom území, nakoľko náš štátny monopol sa po roku 1989 rozpadol. Podnetom k prevereniu možnosti ťažby uránovej rudy bolo niekoľkonásobné zvýšenie ceny i dopytu po uráne vo svete na rôzne účely.

Už dlhší čas sa v rozhlase i rôznych novinách objavujú, najmä z podnetu Greenpeace, informácie o hrozbe ťažby uránu na viacerých miestach Slovenska. Uvádzajú, že najperspektívnejšími lokalitami, kde by sa už malo začať ťažiť, je Jahodná pri Prešove, Selec a naša obec Kálnica. Ich predstavy hovoria už o konkrétnych miestach ťažby u nás a jej hrôzostrašných následkoch, čo nepriaznivo vplyva na povedomie ľudí. Z toho dôvodu obecne zastupiteľstvo doporučilo zvolať verejné zhromaždenie občanov s cieľom oboznámiť ich so súčasnou situáciou v prieskumných prácach na zistenie množstva a kvality uránovej rudy v oblasti Považského Inovca a dať priestor na polozenie otázok zo strany občanov i ochranárskych organizácií.

Na verejnom zhromaždení dňa 8.8.2007 sa na pozvanie zúčastnili:

- RNDr. Jozef Komoň – konateľ spoločnosti KORAL, s.r.o. Spišská Nová Ves a vlastník povolenia prieskumných prác v prieskumnom území

- Ing. Jozef Daniel – geologický riaditeľ firmy URANPRESS Spišská Nová Ves

- Mgr. Juraj Klíneč – manažér vrtných prác firmy GEO-TECHNICS CONSULTING, s.r.o. Bratislava

- RNDr. Jozef Ševček – vedúci odboru - ObÚ životného prostredia Nové Mesto nad Váhom

- Ing. Peter Nováček – pod-

predseda Strany zelených

- Mgr. Pavol Širový – predseda občianskeho združenia za MATKU ZEM

- Mgr. Juraj Rizman – hovorca GREENPEACE Bratislava

Ďalej boli prítomní zástupcovia médií: Pravda, Trenčianske noviny MY, Plus 7 dní, prednosta Obvodného úradu Nové Mesto nad Váhom Ing. Ján Kišš a starostovia obcí – Selec, Krivosúd-Bodovka, Hôrka nad Váhom, Hrádok.

Samotnému konaniu bol zo strany ochranárskych organizácií predložený okruh otázok, týkajúcich sa najmä nebezpečenstva konkrétnej ťažby, miesta ťažby, miesta odkaliska, požiadavky na dopravu a jej vplyvu na okolie, uloženia vyťaženej zeminy, nebezpečenstva kontaminácie pozemných vôd a jej vplyvu na životné prostredie. Tieto otázky v občanoch vyvolávali pocit silnej hrozby ekologickej katastrofy, ktorá možno povedie až k vysťahovaniu obyvateľstva Kálnice. Navyše, z aktivity Greenpeace sa dala podpisovať petičná akcia STOP ťažbe uránu na Slovensku, pričom viacerí občania v podstate nevedeli, čo podpisujú a čudovali sa, prečo im v sále ešte raz dávali podpisovať prezenčnú listinu o účasti. Otázky boli viac smerované ku konkrétnej ťažbe uránu, menej však k informáciám o súčasnom stave prieskumných prác, čo bolo na škodu lepšej informovanosti. Bude na zvážení občanov a obecného zastupiteľstva, aby v budúcnosti objektívne rozhodli, v prípade kladného ekonomického vyhodnotenia možnosti ťažby, či s ňou budú súhlasiť, lebo nie, a za akých podmienok. Chcem zdôrazniť, že podľa súčasného banského zákona o povolení ťažby spolurozhoduje obec, v katastri ktorej sa ťažba hocikákeho nerastného bohatstva má začať. Bez súhlasu obce a posúdenia jej vplyvu na životné prostredie sa ťažba nemôže povoliť.

V publikácii Kálnica, vydanej v roku 1996, boli po prvýkrát uverejnené výsledky uránového prieskumu z rokov 1965-1966, druhá etapa z rokov 1972-1983. Z výsledkov o prieskume i o prieskumnej ťažbe vyplynulo, že vzhľadom na vysoké náklady a

pracnosť dobývania, i napriek tomu, že vyťažená ruda mala veľmi dobrú a finančne nenáročnú upraviteľnosť, ťažba bola v r. 1981 ukončená. Koncentrácie uránovej rudy boli odvezené do úpravne v Čechách bezo zvyšku.

Na tieto výsledky nadväzuje súčasný prieskum, na vykonanie ktorého dostal rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Bratislava súhlas RNDr. Jozef Komoň. Prieskum sa v súčasnosti robí inými a kvalitnejšími metódami, bez banských prác v prírode s obmedzeným počtom vrto. V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť, že nerastné bohatstvo patrí štátu a je v záujme štátu, overiť si jeho rozsah a kvalitu. V prípade dostatočných zásob v požadovanej kvalite je v právomoci štátnych orgánov, vyhlásiť určité územie za chránené ložisko, s presne stanovenými zásadami jeho užívania. Predpokladá sa, že súčasné prieskumné práce budú trvať ešte cca 4-6 rokov a následne sa vykoná vyhodnotenie výsledkov prieskumu. Až po tomto vyhodnotení obec bude mať možnosť ovplyvňovať ďalšie konania. Preto prizvaní odborníci ešte nemohli hovoriť o konkrétnych veciach ťažby, keďže na takúto otázku bez kvalitného prieskumu a ďalších konaní vrátane posúdenia jej vplyvu na životné prostredie nemôže dať v súčasnosti nikto kvalifikovanú a hodnovernú odpoveď.

Je potrebné, oboznámiť sa s výsledkami prieskumných prác a ich vplyvom na ďalší vývoj udalostí, ako i s ich možnými následkami pre prostredie, zdravie ľudí, cestovný ruch i pokoj v obci. Bez ďalších informácií sa nemožno pripraviť na rôzne alternatívy vývoja. Z toho dôvodu sa postupne budeme snažiť získavať kvalifikované a odborne podložené odpovede na všetky predložené otázky, ktoré boli doposiaľ na verejnom zhromaždení prezentované. Ukazuje sa, že nie všetky tvrdenia a argumenty, ktoré zazneli, boli na súčasnú dobu pravdivé. Na základe mojich následných konzultácií i doposiaľ získaných poznatkov, vidím naopak možnosť i alternatívu ďalšieho rozvoja obce s využitím priaznivej klímy Považského Inovca i sla-

bo rádioaktívnych vôd, vytekajúcich z uránového zrudnenia, na liečbu dýchacích a reumatických chorôb v katastri našej obce. Toto využitie by umocnil súčasný trend rozvoja cestovného ruchu prostredníctvom spoločnosti SKI-Centrum Kálnica s.r.o., chatovej oblasti Krajná dolina, spoločnosti pre výstavbu golfového ihriska i perspektívy rozvoja využitia termálnych vôd na Zelenej Vode a v Beckove.

Táto myšlienka možno v tejto dobe pôsobí takmer provokačne, nežiadúco a nereálne pre väčšinu občanov, nedostatočne informovaných o vplyve klímy a slabo rádioaktívnych vôd.

Som presvedčený, že práve mierna prirodzená rádioaktivita Považského Inovca priaznivo upravuje jeho klimatické pomery. Toto moje presvedčenie je podložené výskumom a tvrdením už nebohého p. MUDr. Andreja Krchnavého, uznávaného odborníka na liečbu tuberkulózy a dlhoročného riaditeľa Ústavu pre liečbu tuberkulózných chorôb v Tatrách a nášho rodáka. Ďalej tým, že už v rokoch 1946-1947 mal byť vybudovaný liečebný klimatický ústav v Kálnici, v lokalite Na Stanoch, a len revolučné zmeny v roku 1948 zabránili jeho výstavbe. Nie náhodou i lekárnik, magister Czipczér s ďalšími spolujazdcomi pri chate Trasorítka na Strechajčine, si studenou vodou zo studienky v sedacom kúpeli úspešne liečili reumatické problémy. A vtedy vôbec nevedeli o výskyte nejakého uránu v pôdach pod týmito lokalitami. Taktiež v dostupných knižných materiáloch sa uvádza, že počas epidémie cholery zomrelo v Kálnici oveľa menej ľudí ako v okolitých obciach. Vďaka tomu, že pili vodu zo studienky pod Kamenným kráľom. Ukazuje sa tiež, že nie je pravdou tvrdenie, že v Kálnici je najvyšší výskyt rakoviny. Máme k tomu už dostatočné podklady, ktoré neustále spresňujeme z hodnoverných zdrojov štátu.

Chcem, aby ste vedeli, vážení spoluobčania, že ako zodpovedný zástupca vás, ktorí mi už dlhoročne prejavujete vo voľbách svoju dôveru, sa budem snažiť získať čo najviac poznatkov k uránovej problematike a spolu s po-

slancami, prípadne i ďalšími záujemcami, navštíviť miesta, kde ťažba bola, je, prípadne sa má v budúcnosti realizovať. Získané poznatky treba potom spoločne zhodnotiť a využiť v prospech váš, i našej obce. Až na základe týchto poznatkov a skúseností určíme ďalší, záväzný postup našej obce. Na základe verejného zhromaždenia občanov prijalo obecné zastupiteľstvo v súčasnosti nasledovné prehlásenie, o ktorom sme informovali i médiá a pozvaných účastníkov:

Vyhlasenia Obecného zastupiteľstva v Kálnici k prebiehajúcej prieskumu výskytu uránovej rudy v pohorí Považského Inovca a v katastri obce Kálnica:

Obecné zastupiteľstvo v Kálnici na základe diskusie z verejného zhromaždenia občanov, uskutočneného dňa 8. augusta 2007, prijíma nasledovné vyhlásenie:

- Doterajší dvojročný prieskum za pomoci špeciálnych prístrojov, bez hlbinných vrtov, podľa vyjadrenia odborníkov neohrozuje životné prostredie a k jeho priebehu sa obecné zastupiteľstvo nemalo možnosť vyjadrovať, nakoľko prieskum povolilo Ministerstvo životného prostredia v Bratislave.

- Znepokojujúcim faktorom zostáva skutočnosť, že v blízkosti zasypanej ťažobnej štôlne z predchádzajúceho obdobia pred 30-timi rokmi vyvierajú prameň vody, ktorý nie je trvale monitorovaný na obsah prípadných rádioaktívnych a iných prvkov a nie je známe riziko jeho prípadného poškodenia životného prostredia. Požadujeme preto jeho trvalý monitoring.

- Vzhľadom k tomu, že v blízkosti prieskumného územia sa nachádza zdroj pitnej vody pre obec, nesúhlasíme s prieskumnými vrtmi v tejto oblasti z dôvodu obavy o ohrozenie kvality tejto vody.

- Požadujeme posúdenie vplyvov prípadnej ťažby na životné prostredie /EJA/ na základe prísľubu z verejného zhromaždenia už vo fáze určenia chráneného ložiska.

- Na základe súčasných poznatkov rizík prípadnej ťažby i jej negatívneho vplyvu na rozvoj cestovného ruchu a poznania názoru občanov, obecné zastu-

pitelstvo nesúhlasí so zámerom ťažiť urán v katastri obce Kálnica.

- Nakoľko prieskumné územie Kálnica-Selec sa rozšírilo o ďalšie prieskumné územie Kálnica-Hôrka, predžila sa tým doba prieskumu o ďalších 4-6 rokov, nesúhlasíme s prípadnou ťažbou uránovej rudy v katastri obce Kálnica ani po potvrdení rentability ťažby. Nie - najmä preto, že súkromná firma nie je dostatočnou zárukou zachovania nepoškodeného životného prostredia a kvality života obyvateľov v tejto lokalite.

- Obecné zastupiteľstvo žiada zastavenie všetkých prác na prieskume a prípadných zámeroch ťažby uránovej rudy, ktoré by mohli akýmkoľvek spôsobom zhoršiť životné prostredie v tejto lokalite.

- Obecné zastupiteľstvo svoje stanovisko prijíma na základe mienky väčšiny obyvateľov Kálnice, ktorí sa zúčastnili na informatívnom verejnom zhromaždení o prieskume výskytu uránovej rudy v pohorí Považského Inovca.

V Kálnici, 22.8.2007

Záverom chcem skonštatovať, že i napriek rozporuplnosti názorov a búrlivej diskusii zhromaždenie splnilo požadovaný informatívny charakter k prieskumným prácam a nastolilo veľa otázok, na ktoré budeme hľadať odpoveď a postupne vás informovať. Nedostatkom je tá skutočnosť, že sa ho zúčastnili prevažne starší občania, už v dôchodkovom veku, a stredná i mladá generácia na ňom, podobne ako i na iných, menej dôležitých podujatiach, absentovala. Tá stredná a mladá generácia, ktorá bude už konkrétne rozhodovať o tejto životne dôležitej otázke, keď sa ukončí prieskumné obdobie a bude sa rozhodovať o tom, či ťažba uránovej rudy bude aktuálna a za akých podmienok, alebo sa obec ako budúci účastník konania rezolútne postaví proti nej tak, ako to bolo uvedené vo vyhlásení.

Blížšie informácie môžete získať na stránke obce www.kalnica.sk. Zároveň vám dávame na vedomie, že petičné hácky STOP uránu na Slovensku sú k dispozícii v obchodoch i na obecnom úrade.

Ing. Miroslav Borcovan
starosta obce

Z činnosti obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo sa v druhom štvrtroku zišlo na 3 riadnych zasadnutiach a jednom mimoriadnom stretnutí, bezprostredne po veternej kalamite, na prijatie nevyhnutných opatrení pri odstránení škody po strhnutí strechy na športových kabínach.

Obecné zastupiteľstvo prijalo celkovo 24 uznesení, v ktorých formulovalo potreby riadneho fungovania života v obci.

Obecné zastupiteľstvo schválilo:

- VZN k sadzobníku poplatkov vybraných obcou
- podmienky využitia počítačovej učebne
- rámcové náplne komisií OcZ
- záverečný účet obce
- finančný príspevok na podporu bratstva Čechov a Slovákov na Javorine
- plán kontrolnej činnosti na II. polrok
- zmluvu o poradenstve pri spracovávaní a podávaní žiadostí na čerpanie z Eurofondov
- nájomnú zmluvu na Klub mládeže
- odmenu starostovi za I. polrok
- odmeniť deti MŠ a ZŠ za vystúpenie s kultúrnym programom
- sociálny príspevok v hmotnej núdzi

súhlasilo:

- s poskytnutím finančného príspevku na vydanie knihy, v ktorej budú i príbehy z Kálnice

- so zámenou parcely pod stavbu garáže i s prenájom časti obecnej parcely

- s 50 % zľavou za platbu za vývoz odpadov

- s harmonogramom zasadnutí OcZ na II. polrok

- s návštevou občanov pri životnom jubileu 90 rokov a viac členkami sociálnej komisie

poverilo:

- starostu, jednat' s Beckovom o možnosti rozšírenia stavebného obvodu mimo nášho katastra
- komisiu pre výstavbu vypracovaním štúdie revitalizácie miestneho parku
- starostu, zabezpečiť dodávateľa rekonštrukčných prác po prírodnej kalamite a vybudovanie novej strechy na kabínach TJ Zavažan

zobralo na vedomie:

- správu auditora o overení účtovnej uzávierky za rok 2006
- správu o stave platieb za psov, odpady a vodu
- správu z kontroly prokurátora na vedenie a zakladanie účtovnej agendy podľa registratúrnych značiek a na volebné materiály
- plnenie rozpočtu obce za I. štvrtok 2007

V interpeláciách poslancov bolo riešených celkovo 6 pripomienok.

Blížšie oboznámenie sa s prácou samosprávy je možné na internetovej stránke www.kalnica.sk

Dušan Filip

zást. starostu obce

Víchrice zobrala strechu zo športových kabín

Dňa 21.6.2007 v popoludňajších hodinách sa nad Kálnicou prehnala búrka so silným vetrom a zanechala po sebe nemalé škody na povyrvaných stromoch, poškodených strechách domov, poškodenom elektrickom vedení a iné.

Najväčšiu škodu spôsobila na objekte Telovýchovnej jednoty Zavažan – športových kabínach s prístreškom – odkiaľ strhla kompletnú plechovú krytinu, následkom čoho zatiekli všetky priestory, v ktorých sa v tomto období práve opravovalo a maľovalo. Práce museli byť prerušené a po oprave strechy nanovo vykonané.

Dňa 22.6.2007 obecné zastupiteľstvo na svojom mimoriadnom stretnutí pri poškodenom objekte rozhodlo, že následky živelných kalamit treba okamžite riešiť s cieľom zabránenia následným škodám a doporučilo starostovi zabezpečiť dodávateľa rekonštrukčných prác s tým, že členovia TJ brigádnickej pomôžu odstrániť starú strechu a budú podľa potreby nápomocní pri rekonštrukčných prácach tak, aby termín osláv 60. výročia založenia TJ Zavažan podľa možnosti nebol ohrozený.

foto Miroslav Bušo

Preukaz zdravotne ťažko postihnutého občana

Preukaz Z-P sa vybavuje na ÚPSVaR, Nové Mesto nad Váhom, Hviezdoslavova 36, 4. poschodie, č.d. 404.

Nárok na preukaz Z-P má občan, ktorý sa pre svoj zdravotný stav považuje za invalidného na základe právoplatného rozhodnutia ÚPSVaR alebo posudku Sociálnej pois-ovne. Umožňuje to zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci § 10 ods. 3, § 50, § 57.

Postup ÚPSVaR je nasledovný:

Úrad vydáva posudok o miere funkčnej poruchy, o tom, či ide o občana s -ZP, o sociálnych dôsledkoch -ZP.

Súčasťou posudku je návrh foriem kompenzácie. Jednou z nich je vydanie preukazu Z-P alebo Z-P-S /sprievodca/.

Podmienky:

- iadateľ je posúdený ako občan s -ZP;
- navrhnutá forma kompenzácie zdravotného postihnutia - preukaz Z-P alebo Z-P-S;

- miera funkčnej poruchy: min. 50 %.

Občan môže dostať dva typy preukazov Z-P:

1) Preukaz občana s -a-kým zdravotným postihnutím

2) Preukaz občana s -a-kým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu /s červenou čiarou širokou 3 cm z dolného ľavého rohu do pravej časti po fotografii 3x4 cm / - sprievodcom je občan alebo pes so špeciálnym výcvikom, ktorý poskytuje sprievod.

Výhody pre držiteľa preukazu -ZP

Zľavy na cestovnom:

a/vo vlakoch je 50 percentná zľava na cestovnom v osobných vlakoch aj v rýchlikoch /miestienka a lôžko - NIE/

- preukaz Z-P so sprievodcom - sprievodca cestuje zadarmo, 100 % zľava

-elezničná spoločnosť Slovensko, a.s./ZSSK/ - tarifné úpravy od 1. marca 2007

zmena: cena jednosmerného batoinového lístka pre držiteľa preukazu -ZP a -ZP-S je polovičná cena t.j. 20 Sk.

b/ v autobusoch Slovenská autobusová doprava, a.s. Nové Mesto nad Váhom poskytuje držiteľom 50 % zľavu na všetky trate

Zľavy pri komunikácii

Telefonická spoločnosť Slovak Telecom - T-Com / www.telecom.sk/ pre držiteľov preukazu s červeným pruhom /so sprievodcom/ poskytuje zľavu na volací program, ktorý je výhodnejší pre zákazníkov, ktorí viac hovory prijímajú - mesačný poplatok je 33,10 Sk a zákazník platí za každý hovor /nemá voľné minúty/.

Zľavy na obecné platby

- VZN č. 1/2006 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady - poskytuje § 7 - zníženie dane zo stavieb a bytov

a/ o 25 % z daňovej povinnosti na stavby na bývanie s prístupom k hlavnej stavbe, garáže, byty a nebytové priestory v bytovom dome vo vlastníctve občanov, ktorí sú držiteľmi preukazu Z-P a Z-P-S, ako aj na stavby pre občanov prevažne alebo úplne bezvládných, ktoré slúžia na ich trvalé bývanie.

Nárok na zníženie na budúci rok si uplatnia občania písomnou iadosou s predložením príslušných dokladov držiteľov preukazov Z-P a Z-P-S do konca kalendárneho roka.

b/ Samostatne ijúci dôchodcovia sú oslobodení od dane za psa, ako aj úplne alebo prevažne bezvládni občania.

Nárok na oslobodenie si nový daňovník uplatní písomnou iadosou s predložením príslušných dokladov.

Daň zo stavieb a bytov 25 % zľava

Daň za psa 100 % - neplatí

Telefón /T-Com/ len Z-P-S /platí každý hovor/ 33,10 Sk/mes.

-elezničná spoločnosť Slovensko miestienka a lôžko bez zľavy 50 % zľava a 100 % zľava pre sprievodcu

-elezničná spoločnosť Slovensko 40 Sk za batoinový lístok

50 % zľava na cestovnom lístku osobnom i batoinovom

Autobusová preprava 50 % zľava a 100 % sprievodca

Sanitka 2 Sk/km od 1.4.2007 bez zliav

Divadlá, múzeá, galérie - dôchodcovský lístok 50 % zľava

Kúpaliská 50 % zľava

D. Bad-goňová

Voda naša každodenná

Istého času som sa spolu s priateľom stal účastníkom rozhorčenej debaty o tom, akú máme drahú vodu. Myslel tým vodu z verejného vodovodu v Kálnici. Nakoľko téma bola smerovaná i na mňa, pripojil som sa a zároveň som skúsil urobiť skúšku, či ľudia vôbec vedia, aká je vlastne súčasná cena vody a čo s ňou všetko súvisí. A bol som prekvapený. Ľudia rôznych vekových skupín o tejto problematike vedia veľmi málo a o cene vody hovorili v rozsahu 1 Sk.- až 50 Sk.- za m3 odobratej vody. Preto si myslím, že budeme musieť venovať tejto problematike viac pozornosti a informovať o nej i občanov.

Na úvod uvediem niekoľko dôležitých údajov:

1. Cena vody, ktorá sa doposiaľ fakturovala za uplynulé účtovacie obdobie od doby výmeny vodomero, bola pre domácnosti 7 Sk a pre právnické osoby 14 Sk za 1 m3 odobratej vody z verejného obecného vodovodu. Len pre informáciu, mnohí si neuvedomujú, že 1 m3 predstavuje 1000 l vody, 1 l pitnej vody teda stojí 0,007 Sk, t.j. zaokrúhlené necelý halier. Pre súčasné odpočtové obdobie bola upravená na 10 Sk pre domácnosti a 18 Sk pre právnické osoby za 1 m3 odobratej vody.

Mierne zvýšenie ceny vody bolo podmienené nielen zvýšením cien energií, ale i nákladov na údržbu a opravu vodárenského zariadenia. Ďalej, prostredníctvom Povodia Váhu platíme štátu za každý odobratý m3 poplatok 1 Sk, čo pri spotrebe v priemere cca 50.000 m3 činí ročne 50.000 Sk.

2. Podmienkou prevádzkovania vodovodu obcou bola nevyhnutnosť získania osoby s vysokoškolským vzdelaním i s odbornou spôsobilosťou na prevádzkovanie verejného obecného vodovodu, potvrdenou štátnou skúškou. Takúto osobu sa nám nepodarilo získať. Z toho dôvodu, nakoľko hrozila nútená správa vodovodu, som toto náročné školenie i so získaním odbornej spôsobilosti, ukončenej štátnou skúškou, absolvoval osobne.

3. Naša obec zatiaľ sama dokáže spravovať i prevádzkovať obecný vodovod a snaží sa splňať i s tým súvisiace prísne hygienické a prevádzkové podmienky. Doposiaľ neodovzdala vodovod, ani jeho prevádzkovanie Trenčianskej vodohospodárskej spoločnosti, podobne ako i niektoré ďalšie obce nášho mikroregiónu Beckov-Zelená voda- Bezovec. Keďže sa však voda stáva strategickou surovinou EÚ, silnie v súčasnosti tlak zo strany vodohospodárskej spoločnosti i zo strany štátu, aby aj prevádzkovanie menších vodovodov zabezpečovali veľké vodárenské spoločnosti. V prípade odovzdania vodovodu do prevádzky Trenčianskej vodohospodárskej spoločnosti by starostlivosť ale i zodpovednosť o zabezpečenie obce pitnou vodou prevzala TVS s tým, že v obci sa musí uplatniť jednotná fakturačná cena vody pre domácnosti, čím by stúpla na 32 Sk vrátane DHP za m3 odobratej vody.

Taktiež sa usilujeme o presadenie výstavby kanalizácie a hľadáme možnosti na získanie potrebných finančných prostriedkov vo výške cca 35 mil. Sk. Určitá vzdialená možnosť tejto výstavby je v súčasnosti podmienená vstupom do tejto vodá-

renskej spoločnosti, ak na to bude mať finančné zdroje. Ako protihodnotu nám táto spoločnosť vo svojom oficiálnom vyjadrení ponúka, že naša obec by v budúcnosti, až po r. 2015, mohla byť zaradená do programu výstavby celooobecnej kanalizácie, hrádenej zo zdrojov a na náklady Trenčianskej vodohospodárskej spoločnosti.

Treba pripomenúť, že v súčasnosti majú možnosť získania finančných prostriedkov z podporných fondov EÚ len veľké, štátom zriadené vodohospodárske spoločnosti. Malé a samostatné obce s počtom obyvateľov menším ako 2000 túto možnosť zatiaľ nemajú.

4. K tomu, aby sme obecný vodovod mohli prevádzkovať i naďalej a znášať i zodpovednosť za kvalitu dodávanej vody, musíme splniť v najbližšom období ešte niekoľko dôležitých podmienok:

- vodu aspoň minimálne chlórvať
- zamedziť možnému druhotnému znečisteniu obecného vodovodu pri používaní vlastných studní odberateľov a Darlingov

- vnieť do povedomia občanov, že ich zodpovednosť i platba za odber začína zo zákona nielen za vodomermom, ako tomu bolo doposiaľ, ale už od odbočenia prípojky z hlavného potrubia, t.j. i pred vodomermom
- uzatvoriť zmluvy o odbere s každým odberateľom, domácnosťou. V zmluve budeme špecifikovať i chyby zistené pri revízií vodomerných šachiet, ktoré bude musieť každý odberateľ odstrániť do 30. 9. 2008. (Najčastejšie závady: chýba oceľový rebrík, vodomerm nie je riadne vypodložený, chýbajúce alebo poškodené plomby, zlé tesnenia uzavieracích ventilov na prípojke pred vodomermom, neporiadok v šachtách.)

- komplexne vyčistiť a vykonať údržbu vodárenských zariadení a ochranných pásiem

- dodávať vodu v súčasnej vysokej kvalite, zodpovedajúcej novým hygienickým normám. Minimálne 1x mesačne zabezpečiť na rôznych odberných miestach a podľa harmonogramu rozbor vody. (Cena jedného úplného rozboru dosahuje až 23.000 Sk)

- zabezpečiť sústavné sledovanie výdatnosti prameňov a pravidelných odpočtov centrálnej spotreby vody

Ako vyplýva z uvedeného, zabezpečenie kvalitnej pitnej vody nie je vôbec jednoduchá a lacná záležitosť. Je to dennodenná starostlivosť a sústavná kontrola vodohospodárskych zariadení, ktorú i napriek pokročilému veku, v čase i nečase, zabezpečuje už dlhoročne pán Milan Krchnavý, č.d.149. Zároveň je to aj sústavná starostlivosť o ochranné pásma vodných zdrojov Klokočovka a Stoky. Je to ale predovšetkým veľká zodpovednosť obce, jej pracovníkov a starostu. A i na to si pri otvorení vodovodného kohútika a šetrom zaobchádzaní s vodou niekedy treba spomenúť.

Pred 15 rokmi, v r. 1992 sme spoznali, aké to je, keď pootočíme kohútikom a voda netečie. Stálo doposiaľ veľa námahy, aby bol tento problém definitívne zažehnaný, čo sa i podarilo. Kvalitná pitná voda je náš vzácny dar každodenný, ktorý si treba vážiť a ochraňovať ho.

Ing. Miroslav Borcovan
starosta obce

Symbol štátnosti na Ostrom Vrchu

*Len si vetry povievajte
a po horách šepotajte.
Tu na týchto horách rodných,
na výšinách na slobodných
jak tu dobre, jak tu pokojno,
jak tu milo, jak tu voľno.*

Ludovít Štúr – 1846

Po zrealizovaní označenia „Základný prameň Kálnického potoka“ prameniaceho pri „Zrube“ na lžbe v nadmorskej výške 890 m.n.m., sme dňa 1.9.2007 naplnili ďalšiu zaujímavú myšlienku, postaviť symbol slovenskej štátnosti - Slovenský dvojkríž s trojvrším - na Ostrom Vrchu. Myšlienku, vychá-

džajúcu nielen z histórie našej obce, oblasti Nového Mesta nad Váhom a Považia, ale tiež zo skutočnosti, že slovenskí vierozevstovia Cyril a Metod – tvorcovia slovanského písma – cyriliky, jedinečného v Európe, pobudli na svojej misijnej ceste v Novom Meste nad Váhom. Následne, o takmer 1000 rokov, sa v r. 1847 konala sednica Tatrána v Čachticiach za prítomnosti J. M. Hurbana, L. Štúra a M. M. Hodžu, ktorá dala základ pre uzákonenie spisovnej slovenskej reči. J. M. Hurban sa celým svojím životom, i ako prvý predseda Slovenskej národnej rady, usiloval o svojbytnosť a uznanie slovenského národa. A o jeho úprimnom vzťahu ku Kálnici, kde mal krstných rodičov Viktorovcov v Mlyne na Darane, a kde podľa knižných informácií bol nielen korunovaný „Slovenský kráľ“, ale formoval sa i jeho národnostný slovenský postoj, je všeobecne známe. A práve na jeho počesť je tento rok vyhlásený za „Rok J. M. Hurbana“. Na jeho pamiatku i počesť sa robí veľa národných sprievodných akcií. Je priam symbolické, že práce na zhotovení dvojkríža sa začali na sviatok Cyrila a Metoda, dňa 5. júla 2007, a dvojkríž i s trojvrším bol vztýčený dňa 1.9.2007, t.j. na deň 15. výročia vyhlásenia štátnosti Slovenskej republiky. Zároveň pri jeho vztýčení sme si pripomenuli i 63. výročie SNP a pôsobenie partizánskeho odboja na Považskom Inovci a Panskej Javorine, teda v oblasti, kde sme symbolický dvojkríž vztýčili.

Aj napriek nepriaznivému počasiu, ktoré bolo z rána, sa akcie zúčastnilo takmer

40 ľudí. Problematické postavenie slovenského dvojkríža, vysokého takmer 10 metrov, sa napokon podarilo. Jeho osadenie do skalného masívu s trojvrším – TATRA-FATRA-MATRA – bolo sprevádzané nadšeným výdychom všetkých prítomných i redaktorov TV Pohoda, ktorí akciu spolu s našim obetavým dokumentaristom Martinom Markechom dokumentovali. Osadenie slovenskej zástavy Milanom Borcovanom na vrchole dvojkríža naplnilo očakávanie prítomných. Poďakovanie za jeho zhotovenie a osadenie patrí p. Jánovi Krchnavému, predsedovi Lesnej spoločnosti Ostré Vrchy, ktorý umožnil umiestnenie dvojkríža na ich území a pomohol nielen s materiálom, ale i osobne, Mgr. Ferdinandovi Bolebruchovi, uznávanému rezbárovi a nášmu chatárovi, za obetavú prácu pri jeho zhotovovaní a zabezpečovaní celej akcie, Jankovi Pažitnému a jeho priateľom za vysekanie jamy do skalného masívu, Jánovi Šlosárovi a Danke Krchnavej, pracovníkom obce, za pomocné a natieračské práce, Dušanovi Valovičovi nielen za materiálnu podporu, ale i obetavú osobnú pomoc. Poďakovanie tiež patrí i poslancom obecného zastupiteľstva, i starostom susedných obcí, Ing. Jánovi Kahanovi, dlhoročnému sponzorovi akcií v Kálnici a podporovateľovi národných tradícií i iným zúčastneným, ktorí umocnili vážnosť tejto peknej, národnej akcie. Verím, že každý, kto pôjde turistickým chodníkom, spájajúcim Považský Inovec a Panskú Javorinu, sa zastaví pri tomto novom symbole slovenskej štátnosti, oddýchne si na skalách a poteší sa pohľadom na prekrásnu scenériu Považia s tromi hradmi – Tematín-Čachtice-Beckov, v pozadí s Bradlom a dedinku Kálnica, ktorá mu i s dolinami hovorí o vzniku slovenskej štátnosti.

Verím, že táto vyhládka sa v budúcnosti stane slovenským symbolom v deň

štátnosti a výročia SNP a bude miestom, kde si ľudia pripomenú, čomu žili naši predkovia, o čo sa snažil J. M. Hurban a o čo sa pričínili i účastníci SNP.

Nech v našej pamäti rezonuje motto vyryté do pamätnej dosky pri kríži, ktorá tam po úprave celého okolia a oddychového priestoru bude osadená:

*I postoj pútnik a načerpaj tu silu,
keď pohľadom hladíš túto prekrásnu slovenskú krajinu.*

*Dedinka Kálnica pod Tebou tu le-í,
v ktorej vznik myšlienky o svojbytnosti
slovenského národa J. M. Hurbanovi prinále-í.
Nech tento slovenský krí- chráni i Tvoje kroky
nielen dnes, ale i po nasledovné roky.*

Ing. Miroslav Borcovan
starosta obce

Rozšírenie internetu pokračuje

Po úspešnej inštalácii mikrovlnného systému ICM na kultúrnom dome pokračuje jeho rozšírenie v spolupráci s ORANGE Slovensko umiestnením výkonných antén a technológií na stožiar Orange, čím sa dosiahne podstatné zvýšenie prenosových rýchlostí i lepšie vykrytie signálu v obci.

Je potešiteľné, že sa začalo i s modernizáciou káblovej televízie pomocou optických káblov a inštaláciou centrálnych antén na kultúrnom dome. Mal by sa tým odstrániť zhoršený príjem počas daždivého počasia. Navyiac, užívateľom káblovej televízie bude možné touto cestou poskytnúť i vysokorychlostné internetové pripojenie.

Začína sa aktivizovať T-Com, ktorý v rámci mikroregiónu Beckov-Zelená Voda-Bezovec uvažuje s vybudovaním vysokorychlostného internetu po optických kábloch, o čom priniesieme informácie neskoršie.

Je snahou obce, aby tieto snahy pozitívne ovplyvnili i dianie v obci s tým, že občania budú mať možnosť prostredníctvom prístupu k internetu byť lepšie informovaní o dianí v obci i vo svete a zároveň budú mať možnosť na dianí v obci sa i aktívne spolupodieľať. O dianí v obci je možné získať informácie na webovej stránke www.kalnica.sk, ktorú úspešne tvoria a aktualizujú Miroslav Bušo, Martin Markech i Marián Záhumenský, ktorý zároveň vedie i počítačovú učebňu na základnej škole, slúžiacu verejnosti. Učebňa je otvorená v pondelok a vo štvrtok od 17.00 do 19.00 hod. s tým, že poplatok za jednu hodinu je 10,- Sk. Aby túto možnosť mohli využiť i tí, ktorí počítač doma nemajú, ani ho neovládajú, obecný úrad zabezpečí pre záujemcov kurzy práce s počítačom. Bližšie podmienky i termíny budú stanovené na základe záujmu o tieto kurzy a budú zverejnené miestnym rozhlasom a na úradnej tabuli. Verím, že zvlášť stredná a staršia generácia túto možnosť využije.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Vybudovanie káblovej siete s optickými vláknami

V mesiacoch September a Október 2007 bude prebiehať budovanie optickej siete v obci Kálnica, aby sa zlepšila kvalita obrazu na koncových miestach, t.j. u zákazníka a to aj v zhoršených poveternostných podmienkach a aby sa zamedzilo výpadkom pri daždi alebo snežení.

V 1. časti výstavby budú pokryté rodinné domy, ktoré majú káblOVú TV od spol. TFM spol.s.r.o. už zavedenú. Tak isto budú poskytnuté verným zákazníkom určité benefity, ktoré poskytovateľ oznámi hneď po začatí vysielania v novej sieti. Pre zákazníkov to bude znamenať, že prijímané TV programy si naladia na TV prijímačoch, takže satelitný prijímač už k ich príjmu nebudú potrebovať. Samozrejme bude možné pripojiť viac TV prijímačov v jednom dome a tak isto bude možné aj TV programy prepínať na svojom TV a nie na sat. prijímači ako doteraz.

Spoločnosť TFM s.r.o. plánuje do konca roku 2007 v Kálnici distribuovať 30 TV programov v cene 299,-Sk s DPH.

Pre spresnenie – programy budú v Kálnici prijímané za satelitov v digitálnej norme a demodulované do PAL TV normy. Takto budú po optických kábloch distribuované na optické nody rozmiestnené po obci, kde sa signál zmení na VF, tak aby sa dal prijímať TV prijímačom. Týmto dôjde k rapidnému zvýšeniu kvality obrazu u zákazníka a minimálnej poruchovosti. V tej istej sieti bude do konca roku 2007 spustený broadband internet, ktorý spĺňa kritériá aj najnáročnejších zákazníkov. Na tom to princípe je založený internet v Novom meste nad Váhom, kde zaznamenal obrovský úspech. Predbežný predpoklad je, poskytnúť megabitový internet za cenu 450 Sk do domácnosti.

Optická distribučná sieť bude pre obec Kálnica výrazným prínosom, nakoľko sa dá využiť pre veľké množstvo aplikácií, ako napr. kamerové systémy, zabezpečenie objektov. Malý príklad: sieť Vám umožní s pohodlia svojho domu sledovať na TV obrazovke futbalový zápas na štadióne v Kálnici alebo cez zimu situáciu na lyžiarskych svahoch.

Zdenko Olaš, TFM s.r.o.

Aspoň niekto...

Nie raz sa téma rozhovorov týkala uránu a jeho ťažby v Kálnici. Vždy sa to však bralo ako minulosť, ako jej horšia časť, ktorá bola a už snád nebude. O tom, ako sa urán vyvážal v noci, tajne, aby o tom nikto nevedel, alebo aby sa aspoň všetci tvárili, že o tom nevedia, sa toho skutočne dalo počuť veľa. Stačilo. Nám všetkým. Čo ma však zarazilo, bola informácia, že v súvislosti s uránom sa meno našej obce skloňuje znova. O to prekvapenejšia som zostala, keď sa to ku mne dostalo z úplne iných zdrojov, ktoré s našou obcou nemajú nič spoločné. Dlho sa o tom hovorilo len tak, málokto tomu chcel veriť, bodku za tým dalo až verejné vyhlásenie, resp. pozvánka na verejné zhromaždenie. Zrazu som o tom chcela vedieť všetko. Dohady a teórie mi nestačili. Chcela som počuť pravdu. Či som sa ju nakoniec dozvedela, je však na dlhšie úvahy...

Čo ma ale zarazilo, bola účasť. Aj keď na naše kálnické pomery pomerne vysoká, rovnako vysoký bol aj vekový priemer zúčastnených. Tých, ktorých by to malo zaujímať najviac, reprezentoval len minimálny počet. Vedť komu by na tom malo záležať, ak nie nám, mladým, mladším? Koho sa to bude za tých pár rokov, až sa definitívne rozhodne, či áno alebo nie, týkať? Tento nezaujem ma sklamal. Nevedela som to pochopiť a asi to ani nikdy nepochopím. Teší ma však, že aj keď malý počet, predsa niekto prispel svojím podpisom a tým dal jasne najať svoje stanovisko. Aspoň niekto...

Radka Valovičová

O URÁNE I

V stredu ôsmeho augusta sme sa viacerí zúčastnili verejného zhromaždenia občanov na tému prieskumu výskytu uránovej rudy v našom chotári. Vďaka sme sa toho nedozvedeli, pretože nebola jasná základná vec, a to, či sa uvažuje o ťažbe, alebo nie. Dozvedeli sme sa niektoré značne neisté technické údaje o miestach výskytu, o výdatnosti rudy a zámeroch ďalšieho prieskumu. Nejaký výsledok však stretnutie malo tým, že sa problémy dostali do povedomia ľudí a zvýšil sa o ne záujem.

Mohlo by byť zároveň inšpiráciou k tomu, aby obec, zastupiteľstvo, resp. starosta zvolil takéto monometrické zhromaždenie na tému stavu prípravy a perspektívy realizácie výstavby obecnej kanalizácie. Možno by neprišlo toľko občanov a určite by nebol taký veľký záujem médií a environmentalistických organizácií, pretože pre nich to nie je taká

„vznešená“ téma a problém dosť „prízemný“, ale pre obec veľmi dôležitý, naliehavý a jeho konkrétny dopad na životné prostredie aktuálny a veľký. Štefan Jurík

O URÁNE II

Nedávno som si v Novom Meste nad Váhom nevďojak vypočul rozhovor: „Ty počúvaj! Že Kálnicu idú rušiť? Že sa tam bude ťažiť urán a dedinu vystahujú, lebo sú tam rádioaktívne hory? Aj v novinách o tom písali, aj v televízii to bolo!“

Veľmi ma to zarazilo. Vari toto je jediný výsledok aktivít, ktoré sa okolo prieskumu urobili? Chápem, že sa takejto príležitosti chopili ochrannárske organizácie. Príde im vhod, že sa môžu ukázať, zviditeľniť, aby mohli hovoriť a poukazovať: To my sme tí, ktorí hájime vaše záujmy, chránime vás. Budovať si pozíciu, získavať prívržencov a priaznivcov, získavať politické body. Dobré poznajú rebelantské sklony mladých a vedia, že využijú každú príležitosť, proti niečomu sa búria. „Aspoň je nejaké vzrúšenie“, preto majú medzi nimi najviac prívržencov. Horšie by bolo, keby mali niešť plnú zodpovednosť za rozhodnutia. Dobré sa im bojuje a stavia proti, keď zodpovednosť za rozhodnutia a následky nesie niekto iný.

Pochopiteľne, že VŠETCI máme obavy, že sa bojíme o svoj život, o svoje zdravie, na ktoré prostredie, v ktorom žijeme, neodškriepiteľne vplyva. Preto chceme, aby bolo čo najzdravšie, bez škodlivých vplyvov. Veľmi sa bojíme najmä toho neznámeho, čo ohrozuje, škodí, hoci to nevidíme, necítíme a ani nevieme, ako sa proti tomu brániť.

Taká hrozba môže byť strašiacom, s ktorým sa dá dobre manipulovať. Vyhlásenie aktivistu, že stačí raz zakopnúť a územie je na niekoľko desiatok či stoviek rokov neobývateľné, je obrovská, hrubá a nezodpovedná demagogia. Alebo je snád zodpovedné vyhlásiť, že v Kálnici je najvyšší výskyt onkologických ochorení a najväčšia úmrtnosť na rakovinu? Kto to zistil? Za aké obdobie? Na akej vzorke populácie? V porovnaní s čím? S celým Slovenskom, alebo Európou? Akej rakoviny? Je to spôsobené radiáciou? Aké sú na to dôkazy? Potom by sme sa naozaj museli obávať tu žiť.

Myslím si, že by sme teraz hlavne mali chcieť skutočne VEDIET, čo nám reálne hrozí a POZNAŤ čo najpresnejšie a podľa najnovších odborných výskumov a poznatkov, čím sme ohrozovaní teraz, v terajšom stave nášho okolia, a čím by sme mohli byť ohrozovaní v prípade ťažby uránovej rudy.

Je ešte dostatok času, dôkladne sa s tým oboznámiť. Vyžiadať si

a získať stanoviská znalcov, skutočných odborníkov v danej problematike. Obávam sa, že ochrannárske organizácie nám ich sotva pomôžu vyhľadávať, oslovovať alebo zaplatiť. V každom prípade by to mali byť ľudia, ktorí nie sú závislí ani na jednom tábore, ale zároveň aby ich závery a stanoviská boli uznávané a akceptované oboma stranami. Pretože doterajší spôsob diskusií, ako sme svedkami pri rôznych príležitostiach aj v médiách, k žiadnemu záveru nevedie. Obe strany donekonečna predkladajú tie isté argumenty, ktoré druhá strana neuznáva a reaguje na ne nanajvýš úškrnom a prevrátením očí a naopak. Žiadny spor sa neskončí, ak nie je pri ňom neustranný rozhodca, autorita, ktorú akceptujú obe strany.

Z doterajších poznatkov, vyplývajúcich z prieskumu o výdatnosti rudy a veľkosti ložiska u nás vyplýva, že ešte prejde dosť rokov, kým sa niekto rozhodne uvažovať o ťažbe. Zatiaľ vieme, že tu máme ložisko, zdroj radiácie. A my ani nevieme, do akej miery nás po celé roky ohrozuje. Nevieme, či sú kamene, ktoré si naberieme v horách na chodník alebo terasu, rádioaktívne. Alebo koľko radónu vypijeme spolu s litrom vody spod Kamenného krámu. Nevieme, či sa v pivniaciach našich domov nehromadí zo zeme unikajúca rádioaktivita. A nemáme ani na to, aby sme to dali zmerať. A pritom by sme to všetko mali vedieť! Nebude lepšie, keď sa to ložisko vyberie a prestane po ďalšie roky žiariť? Lepšie je to nechať tak? Ale veď ani v prírode nie je všetko stále! Stačí malé zemetrasenie, vrstvy hornín sa posunú a hneď je všetko inak.

Výskyt nerastného bohatstva môže byť pre územie prekliatím, ale aj požehnaním. Podľa toho, ako sa s ním naloží. Každá ťažba čohokoľvek je zásahom do prírody a prináša aj negatívne následky. Ale väčšinou sa dajú minimalizovať, alebo technicky odstrániť.

Možno položiť otázku, či by človek súhlasil, aby sa v blízkosti jeho bydliska ťažil urán. Jeho negatívna odpoveď však pripomína postoj, keď na otázku, či by chcel mať za suseda Róma, každý odpovie nie, ale zároveň sám seba nepovažuje za rasistu. Rovnako tak ľudia odmietajú ťažbu uránu, zároveň sú proti využívaniu jadrovej energie v elektrárnach, ale paradoxne i proti zvýšeniu ceny elektriny, aby sa mohli budovať alternatívne zdroje. Ako je to teda? Treba ťažiť ropu? Áno, ale u nás nie. Treba stavať diaľnice? Jasné, ale nie na mojom pozemku. Treba ťažiť urán? Asi. Ale nie u nás.

Nemožno žiť v industrializovanej civilizovanej krajine, využívať všetky

moderné vymoženosti civilizácie a mať pritom okolie nedotknuté ako pred tritisíc rokmi. Niekto má za humnami veľkovýkrmňu ošipaných, jadrovú elektrárňu alebo automobilku, iný kameňolom, ďalší býva vedľa diaľnice, letiska, alebo má pod domom banskú štôľňu, niekto má v chotári baňu na urán.

Je možné predstaviť si aj taký scenár, že nám odborníci povedia a ubezpečia nás, že keď sa pri takejto technike ťažby urobia určité technické zabezpečenia a opatrenia, ku kontaminácii vôd ani okolia určite nedôjde. Urobí sa jedna alebo dve „diery“, ložisko sa vyťaží veľmi rýchlo, keďže je malé. Ruda aj všetka vyťažená hlušina sa odvezie preč. Ťažobná firma vytvorí u nás dostatočnú rezervu na zavezenie štôľní „čistým“ materiálom a revitalizáciu okolia. To by ale musel robiť domáci (slovenský) podnik, pod našou kontrolou. Materiál by sa napríklad získal zrovnaním časti Darana medzi Zápotočím a Istričvom, ako sa o tom uvažovalo kedysi. Tam by potom mohli vzniknúť nové stavebné pozemky. Tiež vytvorí fond na dlhodobé, prípadne niekde trvalé monitorovanie vybraných a určených miest v chotári. Tak by sme stále dokázateľne vedeli, v akom prostredí žijeme. Za „odškodné“ by obec vybudovala kanalizáciu, cesty, usporiadala - vykúpila pozemky, prípadne by každému stavebníkovi mohla zabezpečiť protiradónovú zábranu pred dom.

Možno trochu smiešne fantazировanie. Treba však takýto smer rozmyšľania hneď zavrhnúť? Každý počin, projekt, plán je najskôr myšlienkou - fantáziou. Len sa musí do cieľ, aby to, čo je dobré pre spoločnosť, bolo dobré aj pre nás. Keď sa určia adekvátne a správne postavené podmienky, ktoré firma v žiadnom prípade nebude môcť obísť, možno ju to skôr odradí od zámeru ťažby, ako rôzne plamenné výzvy a petície.

Asi sa tieto moje úvahy budú zdať mnohým provokatívne. To by som bol rád.

Očakávam, že sa k problematike vyjadria najmä budúci kandidáti na starostu obce. Súčasného starostu to rozhodovanie v jeho terajšom funkčnom období určite nezastihne. To prídä až v ďalších obdobiach. Čudoval by som sa, keby nevyužili príležitosť získať body do svojej budúcej kampane. Veď stačí vysadiť na súčasnú populárnu vlnu odporu. Nemusia sa ani veľmi trápiť nad tým, či je ich stanovisko múdre, zodpovedné alebo užitočné. Ak to bude inak, dá sa ľahko obhájiť. Veď ja nič, ja som len chcel varovať.

Času je ešte, ako som uviedol, dostatok. Môžeme o tom diskutovať

do „Aleluja“. Vynorí sa ešte mnoho otázok, ktoré bude treba zodpovedať. Nemusí to byť len zastupiteľstvo, ktoré sa touto problematikou bude zaoberať zo všetkých strán. Môže to byť menovaná komisia z viacerých, alebo úplne iných ľudí.

Myslím, že by bolo dobré spojiť, skordinovať úsilie so Selcom a Stanokcami, lebo ich sa to skôr bude týkať. Podľa doterajších poznatkov prieskumu je tam niekoľkonásobne väčšie a bohatšie ložisko, takže ak by malo dôjsť k ťažbe, kvôli efektívnosti by zrejme bol väčší záujem ťažiť tam. Ak nám odborníci (nezavisli) z oblasti hydrogeológie a geológie rádioaktívnych minerálov, prípadne baníckí, povedia, že nie je vôbec technicky možné zabrániť hrozbe, resp. riziku kontaminácie prostredia alebo vôd, potom treba pripraviť pádne, odborne zdôvodnené, nevyvrátené a jasné argumenty a pripraviť sa po všetkých, aj právnych stránkach na zabránenie ťažby.

Š. Jurík

O URÁNE III

Kedže som ako prvá mala možnosť dostať sa k tomuto článku pána Juríka (O uráne II.) dovoľujem si, zároveň s ním uverejniť i svoju reakciu naň.

Sám autor charakterizoval svoj príspevok ako „provokatívny“. Mne však mnohé jeho názory a predstavy pripadajú skôr úsmevné. Hneď na úvod chcem pripomenúť, že nie je mojím úmyslom dotknúť sa nejakým spôsobom autora, pána Štefana Juríka. Na základe jeho článku som sa však rozhodla zverejniť i svoj názor (pretože nedokážem nereagovať), čím som vlastne prvou účastníčkou diskusie, ktorú - ako autor v texte dúfa - tento jeho príspevok vyvolá.

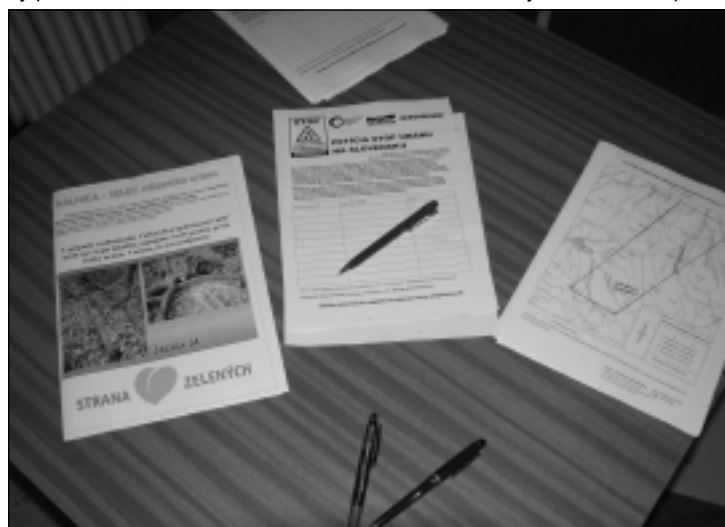
V prvom rade by som sa chcela pozastaviť nad autorovým nesprávnym presvedčením, že ochrannárske organizácie využívajú problémy ako ťažba uránu v dosiaľ nedotknutej (a na rozdiel od iných svetových oblastí ťažby husto zaľudnenej) oblasti na svoju politickú propagandu, využívajúc pritom „vzrúšové“ rebelantstvo mladšej generácie.

Možno sa predstaviteľom staršej, ignorantstvom komunizmu poznačenej, generácie javí ako nepochopiteľné, že by sa niekto z čisto nezištných pohnutí vrhal do sporov, spisoval petície, organizoval protestné demonštrácie a robil i inak nepríjemnosti „veľkým zvieratám“, ktoré sú presvedčené, že peniazmi sa dá dosiahnuť naozaj všetko na svete. Ešte viac ich možno prekvapí, že drvivá väčšina týchto organizácií je nezisková a tvoria ju ľudia, ktorí jej venujú všetok svoj voľný čas, bez nároku na akýkoľvek honorár, a ktorých motiváciou je ich presvedčenie.

Ich - pre mnohých také nepo-

chopiteľné - nadšenie vyplýva práve z faktu, že ide najmä o ľudí, ktorí žili príliš krátko v totalitných dobách, a teda sa už nestihli „nakaziť“ letargiou a nechufou búriť sa (takými typickými pre dnešnú strednú a staršiu generáciu) proti čomukoľvek, akceptujúc akékoľvek scestné činy mocných pod heslom „Po nás potopa“.

Pán Jurík, ak sa teda obávate, že ochrannárske organizácie nám sotva pomôžu získať stanoviská „znalcov - skutočných odborníkov v danej problematike“, aby sme sa dozvedeli, na čom sme, koho iného ste mali na mysli? Snáď pána Fica & company, ktorí sa cez víkend nebudaj z vlastnej iniciatívy vyberú medzi ustrašený ľud, aby ho vďaka svojim dobre informovaným zdrojom uviedli do deja a vysvetlili, čo a ako? Prečo by páni mali, keď žiaden z nich nemá

v našich krásnych horách ani len chatku za dva milióniky? Alebo sa snáď naši uvedomelí obyvatelia, ktorí aj napriek bezplatnému separovanému zberu neúnavne kúria igelitom, vyvážajú odpad do hory a (pre potechu pstruhom) vypúšťajú žumpu do potoka, zrazu vzhopia a posadnutí náhlou túžbou zachrániť náš svet sa vyberú do Prešporku hľadať pravdu? A kto by mal byť tou všeznalou nestrannou autoritou, ktorú budú akceptovať obe strany? A najmä, kto a kam ju pôjde pre nás hľadať?

Táto predstava rozprávkového Deda Vševeda, schopného urovnať náš spor (ochranári verzus Urania) je rovnako úsmevná ako tá, že nejaké rádioaktívne ložisko vyžaruje z jedného miesta a keď sa vyberie, čo „sa“ podľa Vás urobí „veľmi rýchlo“, všetko bude ešte lepšie ako pred ťažbou. Po prvé, uránové ložisko nie je slepé črevo, ani pokazený zub, ktorý možno vyvráť a zaplombovať bez toho, aby si to človek poriadne všimol. Po druhé, keby snáď aj bolo, čo potom? Píšete, že „ruda aj všetka vyťažená hlušina sa odvezie preč.“ Kam „preč“? Čo s tou obrovskou hromadou rádioaktívneho odpadu, ktorá kontaminuje ovzdušie a vodu a pri

priamom kontakte je silno toxická a karcinogénna? Ako si predstavujete to: „sa odvezie preč“?

Budú to robiť ľudia, možno dlhodobo nezamestnaní, ktorých ich bieda prinúti vziať akúkoľvek prácu. A ktorí zrejme po niekoľkých rokoch následkom ožiarenia ochorejú a zomrú. Ak si na internete v googli zadáte do úvodzoviek „Uránová baňa“, dočítate sa tam všetky fakty o spôsoboch ťažby, rizikách, o najväčších nehodách súvisiacich s ťažbou uránu v celom svete a verte, nie je to čítanie k nedeľnej kávičke.

Vyhlasenie aktivistu, že stačí raz zakopnúť a územie je neobývateľné na dlhý čas považujete za demagógiu, a pritom ste ochotný prikloniť sa k ťažbe, ak nám „odborníci“ sľubujú, že sa „určite“ nič nekontaminuje a na záver ťažby ešte všetko pekne

došlo k nedorozumeniu. Nemám ani najmenšiu tendenciu kandidovať v budúcnosti na starostku či vstúpiť do akejkolvek politickej strany. Radcom a zdrojom inšpirácie mi bolo len vlastné svedomie a pocit zodpovednosti za kvalitu života môjho potomstva.

Jarmila Kippel

STANOVISKO STAROSTU

Na verejnom zhromaždení, hneď v úvodných slovách, som vyslovil otázku, na ktorú som nedostal od pozvaných odpoveď. Znela : „DO AKEJ MIERY MÔŽE OBEC A VLASTNÍCI POZEMKOV SPOLU ROZHODNÚŤ A OVPLYVNIŤ, PRÍPADNE ZASTAVIŤ, SNAHY O ŤAŽBU URÁNOVEJ RUDY V JEJ KATASTRI“? Odpoveď som získal na vzájomnom stretnutí niektorých starostov obcí z regiónov Považského Inovca a Kremnice ohrozených v budúcnosti zamýšľanou banskou činnosťou, ktoré sa uskutočnilo v Kremnici dňa 14.9.2007. ODPOVEĎ ZNE-LA - JE MOŽNOSŤ, POKIAĽ VLASTNÍCI POZEMKOV NEBUDÚ S ĎALŠÍMI AKTIVITAMI URÁNOVEJ LOB-BY SÚHLASIŤ, BUDÚ SPOLUPRA-COVAŤ S OBCOU A OBEC NEDÁ NA NE SÚHLAS, NAKOLKO NE-PREDPOKLADÁ BANSKÚ ČINNOSŤ V SVOJOM KATASTRI. Preto jasne chceme deklarovať, že banská činnosť ohrozuje záujmy obce Kálnica pri rozvoji cestovného ruchu a túto nemá ani vo svojom územnom pláne.

Uvedeného stretnutia sa zúčastnili i zástupcovia štátnej správy, menovite Ing. Ján Kišš - prednosta Obvodného úradu v Novom Meste nad Váhom i RNDr. Jozef Ševcech-prednosta Obvodného úradu životného prostredia v Novom Meste nad Váhom.

Výsledkom vzájomného rokovania bola nielen výzva starostom Slovenska a aktivity na neschválenie pripravovanej zmeny v banskom zákone, spočívajúcej v doplnení paragrafu o vecnom bremene, na základe ktorého vlastníci pozemkov museli by strpieť nielen vstup na nehnuteľnosti, ale i poskytnúť nehnuteľnosť na dobývanie ložiska. Uvedená novela očividne nahráva cudzím banským ťažobným spoločnostiam a je v neprospech vlastníkov nehnuteľností. Nakoľko novela zákona má byť prejednaná v parlamente už v októbri, do informačnej kampane zapojíme všetky dostupné médiá, aby schvaľovacím konaním neprešla..

Ďalej začiatkom októbra v Bratislave usporiadame tlačovú konferenciu a do diania ohľadom banských činností zapojíme širokú i odbornú verejnosť s cieľom túto hrozbu z nášho katastra i z Považského Inovca definitívne odstrániť a prinavrátiť do neho pokoj, ktorý tam patrí.

Ing. Miroslav Borcovan
starosta obce

po sebe upracú? „Keď sa určía adekvátne a správne postavené podmienky, ktoré firma nebude v žiadnom prípade môcť obísť“?

Firma vyťaží urán, ktorý posluží kanadskej veci a na Slovensku zanechá obrovské tony rádioaktívneho odpadu, nad ktorým potom podplatení kompetentní len myknú plecami a rozhorčených postihnutých vypravdia s úsmevom a príslubom, že veci „sa budú určíte riešiť“.

Verte, že jediní, ktorí sa za nás pôjdu biť, sú títo zelení „blázni“. Majú konexie, znalosti, podrezané jazyky a sú dostatočne šialení na to, aby sa nedali opiť rožkom.

Verím im najmä preto, že sama vidím, čo všetko sa v minulosti zbytočne zničilo, čo všetko dokáže ľudská ľahostajnosť. Ostalo nám primálo na to, aby sme si mohli dovoliť byť veľkodušní k falošným sľubom mamonárov. Prírodu nemožno drancovať donekonečna. Malo by nám záležať na tom, čo po nás zostane, pretože práve naše deti budú raz hodnotiť naše činy. Presne ako vraví jedno indiánske príslovie: Našu Zem sme si len vypožičali od našich detí.

PS: Pri písaní ma neviadli žiadne politické ambície - aby náhodou ne-

Sen o detskom ihrisku skutočnosťou

Už dlhšiu dobu, prakticky tri volebné obdobia, sa hovorilo o potrebe vybudovať detské ihrisko. Miesto, kde by si zvlášť mladé mamičky mohli zísť so svojimi najmenšími ratolesťami. Uvažovalo sa o parku, pri škôlke, v Zápotoči a v Sklepárovci, kde sme vykonali i potrebné terénne úpravy. Nikdy však k realizácii, z rôznych príčin, nedošlo. Až teraz sa podarilo vybudovať vlastnými silami detské ihrisko pri kultúrnom dome. Myslím si, že toto miesto je naozaj vhodné.

Zariadenie ihriska bolo zhotovené z nám dostupných materiálov prakticky za jeden mesiac v zostave:

kruhovú lavicu, dvojhojdačku, hojdačku, domček so šmyklavkou. Zvlášť kruhovú lavičku, počas horúcich dní, i počas čakania ľudí na chlieb v tóni lipy, bola takmer permanentne obsadená. Ihrisko nie je ešte dokončené a bude sa postupne dopĺňať ďalšími atrakciami. Cenné na ihrisku je zvlášť to, že predstavuje kolektívne dielo ľudí, ktorí p. Dušanovi Ševčíkovi pomáhali – Mirko Krchnavý, Danko Krchnavá, Andrea Meravá, Ján Šlosár, Ján Jamrich, Igor Kolínek. Patrí im za to naše úprimné poďakovanie.

Ukázalo sa ale, že i tá najlepšia myšlienka sa môže začať zneužívať a miesto radosti začne starosť. I naše ihrisko začala navštevovať „detská generácia“ 13-15-17 roční, ktorí zvlášť vo večerných a nočných hodinách, často i do 1.30 hod. sa nevedeli spratať do kože a mali sme obavu, že ihrisko bude zanedlho zničené. Na hojdačkách sa hojdali neraz i viacerí, v topánkach sa vybehovalo hore šmyklavkou a pod ňou na sedačkách sa veselo fajčilo a ostával neporiadok. S motorkami s poškodenými výfukmi dotvárali jeho atmosféru. A toto predseda nebolo naším cieľom. Postupne, s dobrým, ale i s výstražným slovom sa podarilo tieto nežiadúce javy obmedziť a detské ihrisko začína slúžiť svojmu účelu. Naviac, začali sme s jeho dobudovaním i pre staršiu generáciu detí v priestore medzi kultúrnym domom a bytovkami. Zhotovila sa veľká hojdačka, umiestnili sa futbalové bránky a v súčasnosti sa pripravuje vybavenie pre volejbalové, nohejbalové a basketbalové ihrisko. Problémom zostáva ochrana okien kultúrneho domu a jeho fasády, do ktorej mládež s obľubou, i pri mokrom počasí, kope loptu, ktoré sa pokúsime ochrániť ochrannou sieťou.

Ako z uvedeného vyplýva, dá sa pri ochote a záujme ľudí i z mála vytvoriť pekné dielo. Pekné dielo, ktoré môže tých, čo ho používajú potešiť, ale môže priniesť i ďalšie problémy a ťažkosti. Verím, že sa nám podarí, aby i toto detské ihrisko bolo podľa predstáv detí, mládeže a rodičov postupne dobudované a aby slúžilo k ich oddychu a radosti.

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Žatva, milá žatva...

Naše ruky sa natrápili, kým sa naučili „hrabať“ hrabľami a „kosiť“ kosami. Niekedy sa nám zdalo, že namiesto kosenia hráme s kosami hokej. Koľko sa pani učiteľka Danko natrápila, aby sme začali všetci „kosiť“ jedným smerom! Len čo jedno „trápenie“ prešlo, už tu bolo ďalšie - tancovanie v pároch na ľudovú nôtu cimbalovej hudby Mirka Dudíka.

Koľko to bolo otočiek, čardášových skokov! A toho „kukuk - kukania“, až sme končievali v ľahu na koberci, fučiac ako parné lokomotívy. Keď sme tance a pohyby ako-tak zvládli, prišli na rad texty o žatve, gazdovi a piesne. Prikázali nám, že máme zachovávať ľudové tradície. Lenže, čo to znamená? My vieme zachovávať len poslušnosť pani učiteľke Danke!

Ľudové tradície však nie sú len tance a spevy, ale aj súkanie sa do tesných krojov, namáhavé pchanie malých nôžok do ešte menších šnurovacích krcov... A keď nám ešte pani učiteľka oznámila, že sa budeme musieť takto parádiť nie raz, ale hneď trikrát, neverili sme vlastným ušiam. Aby sme lepšie počuli, zakričala: „Ešte nás čaká Bodovka!“

Tu sme však vyskočili od radosti, veď nás uvidí celý svet! A my máme byť na čo pyšní! Hurá, nasadli sme s rodičmi do áut a v sobotu 9. júna 2007 sme už ostošest krepčili na pódiu v amfiteátri Krivosúd-Bodovka a ani náhodou sme sa nenechali zahanbiť staršími, oveľa ostrieľanejšími tanečníkmi.

D. Krchnavá

10. výročie založenia Jednoty dôchodcov v Kálnici

Dňa 27. mája 2007 členovia Jednoty dôchodcov v klubových priestoroch oslávili 10. výročie svojej činnosti. Desiat rokov v živote jednotlivca alebo organizácie je dosť dlhý čas na to, aby sa urobilo veľa dobrého, užitočného, a tak vnieslo do života veľa pozitívneho. Hodnotíme obdo-

bie, ktoré ubehlo ako voda. Predseda organizácie v krátkosti zhodnotil našu činnosť, ktorá bola zameraná na rôzne akcie, ako zájazdy, kultúrne podujatia, stret-

nutia, ale aj brigády. Vysoko vyzdvihol aktivitu mnohých členov, pri prácach zveľaďovania a rekonštrukcii nášho klubového zariadenia, ktoré slúži aj pre iné organizácie a občanov. Naša organizácia sa rozrástla na 132 členov. Činnosť našej organizácie hodnotíme kladne, a preto i v ďalšom období by sme radi takto pokračovali. Zrealizovali nápady a podnety našich členov, ak nám to zdravie dovolí a tak si spríjemňovali čas, ktorý nám ešte zostáva.

Spríevodnou akciou bola aj prednáška historika Milana Šišmiša. Ako skonštatoval, Kálničania môžu na Hurbana spomínať nielen s úctou, ale aj s hrdosťou. V čase detstva i mladosti Hurban často navštevoval svojich krstných rodičov Viktorovcov v kálnickom mlyne na Darane. Podľa jeho spomienok sa tu lepšie cítil ako na puritánskej fare v Beckove. Po

prednáške, ktorá veľmi zaujala našich členov, sa konala prezentácia publikácie „100 rokov ochotníckeho divadla v Kálnici“, ktorú zostavil bývalý šéfredaktor Trenčianskych novín a náš rodák Štefan Šicko. Publikáciu vydal obecný úrad. Kniha bola pokrstená kvetnými lupeňmi pánmi

Štefanom Šickom, Štefanom Roškom a starostom obce, Ing. Miroslavom Borcovanom.

Publikácia obsahuje okrem rozsiahlej histórie ochotníckeho divadla v obci a vzácných archívnych fotografií a dokumentov aj fejtónovo spracované veselé príbehy a kuriozity spoza opony. Raritou sú portréty všetkých režisérův od roku 1906, ktoré vyhotovil výtvarník a kariatista, kálnický rodák Milan Stano. Podujatie vyvrcholilo vatrou, opekačkou a veselou zábavou a spe-

vom pri harmonike Igora Jelínka, ktorý už tradične každé naše posedenia zabáva svojou harmonikou a spevom.

Tieto naše stretnutia sa nezaobídu bez

sponzorov. Chcela by som sa poďakovať všetkým sponzorom, ktorí nám pomáhajú buď finančne, alebo sponzorským darom: Obecnému úradu a zastupiteľstvu v Kálnici, pekárni Starčevič, pohostinstvu Potoček, Baru Orion - manželom Gulovým, Poľovníckemu združeniu Ostrý vrch, a Lesnej spoločnosti Masarik. Ešte raz všetkým veľké „Ďakujeme“.

Ing. Eva Borcovanová

Znovuobnovenie činnosti turistického oddielu TJ Zavažan

Po viac ako desiatich rokoch prerušenej činnosti obnovil turistický oddiel TJ Zavažan pod vedením Jána Valoviča, Janky Bagovej a Petra Bednárika svoju činnosť a na rok 2007 sú naplánované nasledovné akcie:

- 5.5.2007 - Vychádzka na poľovnícku chatu na Širokých so sprievodnými akciami pre deti s možnosťou posedenia pri ohníku pod heslom „Kto si čo priniesie - to si opečie.“
- 8.5.2007 - Účasť členov oddielu na zraze mládeže na hrade Tematín.
- 19.5.2007 - Čistenie studničky v Kňazej doline.
- 9.6.2007 - Cykloturistika na Čachtický hrad.
- 9/2007 - Výlet na Súľovské skaly – možno autobusom TJ Zavažan.
- 15.9.2007 - Turistický pochod na „Zrub“.
- 6.10.2007 - Turistický výstup na Inovec.

Zároveň oznamujeme všetkým záujemcom o akcie, že bližšie, konkrétne informácie nájdou vo vývesnej skrinke TJ Zavažan.

Tí záujemci o turistiku, ktorí nie sú členmi TJ Zavažan, sa môžu prihlásiť za členov TJ u predsedu TJ Zavažan.

Dušan Filip

Otázniky nad rockovou sobotou

Po jarnom koncerte skupiny Gladiátor sa Kálnica dostala do mierneho povedomia nielen pre slovenských interpretov, ale aj pre ľudí, ktorí si mysleli, že Kálnica je ďalší „koniec sveta“. Málokto však čakal, že o dva mesiace neskôr bude naša obec hosťiteľom, dovolím si povedať, ešte známejšej skupiny, a to konkrétne skupiny Metalinda. Všetko by mohlo byť perfektné, keby...

Keby sa na túto akciu Kálničania doslova „nevykašľali“. Ako je to možné?! Zo všetkých strán je počuť len to, ako obec nerobí nič pre svojich občanov. Je to naozaj tak? Čo ak je tentoraz chyba úplne niekde inde?

Z plagátov, ktoré sa naozaj nedali prehliadnuť, bolo možné zistiť, že u nás bude koncertovať nielen Metalinda, ale aj dve ďalšie skupiny. A deň, na ktorý to bolo všetko naplánované, dostal príznačný názov Rocková sobota. Teraz, po tom všetkom, musím podotknúť, že rocková naozaj bola, ale len pre niektorých. Konkrétne pre naozaj žalostné percento obyvateľov Kálnice. Nedá mi nerozmýšľať, kde sa stala chyba. V organizácii? V čase? V mieste konania? Určite nie! TAK PREČO, KEĎ SA KONEČNE NIEČO U NÁS DEJE, VŠETCI TO IGNORUJÚ? PREČO SI NIKTO NIČ NEVÁŽI?

Po príchode do kultúrneho domu v onú sobotu som nevedela, čo si mám myslieť. A či sa to dalo čakať. Na koncert skupiny Expanzia neprišiel, okrem ani nie 10 ľudí, NIKTO!!! Oceňujem však profesionalitu chalanov, ktorí do hrania dali naozaj všetko aj napriek takej úbohej účasti. Hoci nedali najavo sklamanie, je nad slnko jasnejšie, že sa im to nestáva každý deň. Slová člena sku-

piny Expanzia Lukáša Psotného boli napriek všetkému stále pozitívne: „Kapela by mala hrať rovnako pre desať ľudí ako pre sto... Nám sa hralo úplne super, radšej desať ľudí ktorí sa bavia, ako dvesto, ktorí len sedia a pozerajú na teba.“ Čo k tomu dodať?

Ako druhá mala vystúpiť kapela s názvom Short Memory, nakoniec však namiesto nej svoj repertoár predstavila skupina Black Night. Ani členovia tejto formácie sa zahanbiť nedali a ukázali, že sa tak ľahko nedajú ani „poraziť“. Účasť však nebola o nič lepšia! Preto všetci čakali, koľko ľudí pocíti svojou prítomnosťou slávnu Metalindu. Divákov síce pribudlo, ale utešovať sa tým, že ich našťastie bolo viac než desať je prinajmenšom smiešne... Našťastie?! Opäť raz, v ten deň už minimálne po tretíkrát, som si uvedomila, že smiešni a trápni boli v tomto prípade len naši občania. A že kultúra im skutočne veľa nehovorí. Udeľujem pochvalu aspoň Kálničanom vekovej kategórie do 10 rokov, ktorí, zdá sa, najlepšie pochopili podstatu toho večera... Metalinda to rovnako perfektne rozbalila a komu bolo teplo, potom mu bolo zaručené ešte teplejšie. A kto má pocit, že aj tak neprišiel o veľa, toho prosím len o jedno: Nestažujte sa viac, že sa v Kálnici nič nedeje. Pretože to rozhodne nie je pravda, len to vie, bohužiaľ, málokto oceniť...

Radka Valovičová

Pozn. redakcie: Obidve akcie súkromne organizoval a enormné úsilie vynaložil p. Igor Kolínek v snahe presadiť i tento druh zábavy - hudby zvlášť pre mladých ľudí. Škoda len, že to nevyšlo. Patrí mu za to naše poďakovanie.

Celoslovenský seminár chovateľov papagájov

7. júl 2007 bol pre ZO SZCH Kálnica sviatočným dňom, pretože sme v spolupráci so Slovenským klubom chovateľov papagájov mohli usporiadať Celoslovenský seminár chovateľov papagájov. Zúčastnilo sa na ňom 52 slovenských a českých chovateľov a obdivovateľov papagájov, aby si vypočuli prednášky od chovateľských odborníkov z oboch republík, a tým si rozšírili svoje znalosti. Stretlo sa tu veľa dobrých priateľov a známych, a taktiež sa nadviazali nové priateľstvá a vzájomné kontakty.

Na úvod v sále kultúrneho domu všetkých účastníkov slávnostne privítal predseda ZO SZCH Kálnica a tajomník SKCHP Ľuboš Pavlech. Po otváracom ceremoniáli sa prihovril člen Štandardovej komisie Európskeho chovateľského zväzu - sekcia vtáky - so sídlom v Luxemburgu, pán Erich Kubica. Po jeho slovách nasledovali odborné prednášky. Prvou bola prednáška Ľuboša Pavlecha, týkajúca sa chovu austrálskych papagájov rodu Psephotus, zahŕňajúceho päť druhov. Rozobral tu vedeckú systematicku rodu, pôvod a spôsob života v prírode a samotnú problematiku chovu v zajatí. Po tejto prednáške sme sa „preniesli“ do pralesa Južnej Ameriky, keď Ing. Petr Blažek z ČR rozprával o spôsobe života papagájov rodu Pyrrhura, zahŕňajúceho 17 druhov, ako i spôsob ich chovu v zajatí. Treba pripomenúť, že Ing. Blažek navštívil územia, kde tieto zaujímavé papagaje žijú.

Nasledovala prednáška Milana Bartla z ČR o umelom odchove papagájov, o tom,

čo robíť, keď samičky opustia vajčká, či prestanu kŕmiť mláďatá. Tu bol majstrovsky zdokumentovaný vývoj mladých papagájov od nadobania vajčká až po osamostatnenie opereného vtáka.

Nasledovala asi hodinová prestávka, počas ktorej sa všetci zúčastnení posilnili výborným obedom, ktorý pripravili Vierka Šnopková a Božka Bolechová za asistencie Jaroslava Bednárika.

Poobede sa účastníkom prihovril starosta obce Ing. Miroslav Borcovan a tajomník našej ZO Tibor Valovič. Po týchto príhovoroch MVD. Miloš Kelecšényi /SR/ vop svojej vysokoodbornej prednáške informoval o aktuálnych chorobách papagájov, ich liečení, nových liečivách, probiotikách, aminokyselinách atď.

Všetky prednášky boli doplnené fotoprezentáciou a odmenené potleskom.

Na záver pestrého programu sa účastníkom seminára prihovrili šéfredaktor československého časopisu Nová Exota, Mgr. Jan Sojka a predseda Ústrednej odbornej exotárskej komisie Milan Vávra, čím sa program seminára chovateľov papagájov, ktorého koľskou sa stala práve Kálnica, vyčerpal.

S účastníkmi sa v mene organizátorov rozlúčil Ľuboš Pavlech. Veľmi nás tešili pochvalné slová, s ktorými sa okrem iného stretávame na Slovensku i v Čechách. Články on tohto podujatia budú zverejnené v septembrových číslach časopisov Magazin chovateľa a Nová Exota.

Ľuboš Pavlech

Šíak ma ide trafiť!

Takýto názov mala istý čas rubrika v novinách, do ktorej pravidelne písal Julio Satinský. Aj môj príspevok má charakter tejto rubriky. Mám na mysli vyvážanie smetí do jarkov, priekop, do prírody okolo dediny, rečou zákona povedené, vytváranie čiernych skládok.

Bývam pri Seleckej a mám tú smolu, že často chodím okolo - aj popri Rievajskej - a podchvíľou vidím poodhadzované vrecia odpadkov. Trápi ma to, hnevá a neviem sa s tým zmieriť. Aspoň trochu sa snažím svoje okolie zveľadiť, očistiť, vysadiť. Už som aj niekoľkých ľudí osobne upozornil na nesprávnosť takéhoto počínania. Zdá sa, že to trochu pomohlo, ale tí nenapraviteľní ignoranti v tom aj naďalej pokračujú. Najčastejšie sa vyhovávajú: „Robia to aj iní. Tých nevidíte? Len mňa?“ Čo je to za ospravedlňujúcu logiku? Iní ľúbia, prepádávajú banky, vraždia, to znamená, že to môžem robiť aj ja?!

To, že niektorí ľudia sa nemržia sústavne vyvážať svoj odpad do prírody, môže mať svoj príčinu i v tom, že hoci sa zistil majiteľ vyvezeného odpadu, prešlo mu to bez následkov, bez zverejnenia. Dá sa chápať, že keď bezcharakterní ľudia vidia, že tie odpadky tam pribúdajú, pričom sa s tým nič nedeje, nikto nezisťuje, kto ich tam dal a ostávajú tam, tak ich to zvädza k tomu, že aj oni môžu tak urobiť. Takýto prístup však ako rozumný argument neobstojí. Veď obec má dávno vyriešené nakladanie s odpadmi. Odpratanie plastov nestojí nikoho nič, len trochu svedomitosti vytriediť ten odpad. Za vývoz smetí aj tak platíť musím a keď odpad vytriedim, nemám čo dať do smetiaka. Nechápem, prečo si niekto dá tú námahu a vyváža odpad ďaleko do jarkov. Robia to najčastejšie na motorkách, traktoríkoch, traktoroch, na autách, takže ich to stojí ešte aj peniaze na benzín.

Najviac ma mrzí, že rodičia, možno i starí rodičia posielajú deti vyvážať odpad do prírody. Asi si neuvedomujú, že tým ich vedú k nezodpovednosti, sebecku, neúcte k práci iných, k neporiadku a bezohľadnosti. Možno sa im to raz vráti, keď budú očakávať pozornosť a pomoc od týchto detí a vnúčat. Potom sa môžu čudovať, kde sa v nich neúcta, bezohľadnosť a sebecko berie.

Čo však s tým „ilegálnym“ odpadom? Myslím si, a som presvedčený, že nie je správne ho iba zahrnúť. Takéto opatrenie potom totiž vyvoláva dojem, že tam vlastne môže byť, len ho nesmie byť vidieť. Podľa mňa by sa mal tento odpad odpratávať. Za každú cenu. Aj keď sa nezistí, kto je jeho pôvodcom. Aby každému bolo jasné, že tam nepatrí a nemôže tam ostať. Treba ho odviezť, ale celému okoliu dať na vedomie, čo nás to stálo, že na zaplatení sa podieľame všetci. Len tak sa nám podarí dosiahnuť to najdôležitejšie: odstrániť ľahostajnosť, docieľaj, aby takéto konanie slušným ľuďom prekážalo, aby našli odvahu a statočnosť označiť toho, kto to robí a nezmierovali sa s týmto stavom. Ak si sami nevybojujeme tento boj s neporiadnikmi, nikto nám tu poriadky robiť neprie. Nemôžeme sa považovať za vyspelý a kultúrny národ, ktorý sa teraz silou-mocou pchá do Európy, keď sa dokážeme tak barbarsky chovať k svojmu okoliu.

Pôvodne som chcel tieto slová a výzvu povedať na posedení dôchodcov, ale bola tam príliš slávnostná atmosféra, takže by sa to tam nehodilo. Keby baťko Hurban, ktorého sme tam oslavovali, teraz prešiel okolo jarkov a videl igelitové vrecia plné odpadkov, asi by ho vlastenecký pátos prešiel a básnické pero by mu vyschlo.

Možno je táto moja výzva len výkrikom do tmy. Ale ak osloví a podnieti čo len pár ľudí, tak mala svoj význam.

Štefan Jurík

NAPÍSAĽI DETI...

Okrem kvalitnej výučby je cieľom našich učiteľiek aj rozvíjanie vzťahu k hudbe, tancu a tradíciám. Môžeme sa popýšiť naším začínajúcim folklórnym krúžkom. Aj napriek tomu, že ešte len začíname obnovovať túto peknú tradíciu tanca, môžeme sa pochlvať krátkym vystúpením na folklórnych slávnostiach na Bodovke.

FOLKLÓR

Druhý polrok prišla za nami pani učiteľka a spýtala sa nás, či by sme nechceli chodiť do folklórneho krúžku. Prihlásili sa niektoré dievčatá a chlapci. Aj ja. V škole sme teda nacvičovali folklórny tanec. Keďže sme sa veľmi snažili, mohli sme ísť vystupovať na Bodovku.

Ja som tancoval s Dominikou Dedíkovou, kamarát Lukáš Kukučka s Katkou Dedíkovou, triťak Majo Dovina s Katkou Tomášechovou a Tomáš Šicko so Sabínou Mordinovou. Na Bodovku sme sa tešili, ale aj trochu báli, aby sme na nič nezabudli.

Pani učiteľka nám požičala z obecného úradu nejaké kroje a išlo sa vystupovať. Všetci sme do tanca zapojili svoje sily. Ešte sme si aj spievali pesničku „Kálnické dievčence“. Tanec sa nám podaril bez chyby. Pripravovala nás pani učiteľka Daška Filipová. Na Bodovke sa mi ešte páčilo, že sme tam mali navařený chutný guláš, ktorý som zjedol za odmenu.

Adrián Plichta, 4.roč.

Ďalším bodom školskej aktivity bol plavecký výcvik, ktorý sme spolu s kolegyňami zaradili do vyučovacieho procesu. Našou snahou je budovať u detí aj vzťah k športovej činnosti, teda viesť ich k športu, povzbudiť ich k súťaživosti, odvahe, meraniu síl...

PLAVECKÝ VÝCVIK

Pred plaveckým sme boli v škole jednu hodinu. Niečo sme sa naučili. Keď nám odzvonila prvá hodina, niečo sme si zajedli, obuli sa, nachystali a išli na autobus. Na autobus sme si počkali asi päť-šesť minút. Keď prišiel, otvoril nám zadné dvere a my sme nastúpili. V autobuse bolo vždy plno ľudí. Čakali sme, kedy už prideme do Nového Mesta nad Váhom. Vystúpili sme na zastávke pri škole. Tú sme videli už z diaľky, keď sme prichádzali z mesta.

Najviac sme sa tešili na to, aká bude voda. Vošli sme do vnútra plavárne, prezuli sa a išli sa prezliecť do plaviek. Učil nás tam plavčík. Vo vode nás učil plávať, ale mohli sme sa tam aj hrať. Keď sme skončili, urobili sme to isté ako predtým, pri príchode. Najedli sme sa vonku a šli na autobus, ktorý nás odviezol späť do dediny menom Kálnica. Niektorí išli na obed, iní domov. Ďakujem pani učiteľke Zdenke Margetinovej, že nám vybavila túto plavárňu.

Matej Herák, 4. roč.

A tu sú ešte dve krásne júnové akcie očami a perom našich detí:

MEDZINÁRODNÝ DEŇ DETÍ

MDD sme strávili spoločne s rodičmi a učiteľkami v kálnických horách. Rozhodli sme sa, že pôjdeme spoločne na bicykloch na obecnú chatu.

V piatok 1. 6. sme prišli všetci na svojich bicykloch do školy, chvíľu sme sa hrali na školskom dvore, potom sme sa rozdělili do troch skupiniek a vybrali sa na výlet. Ja som bola v prvej skupine.

Prvá skupinka vyrazila a na polceste - na ihrisku - čakala na ostatných. Všetci sme sa tu spoločne stretli a usmiali pokračovali v ceste. Na chatu sme prišli bez zranenia. Trochu sme sa ponahňali, húpali na húpačke a hrali schovky. Niektorým sa podarilo nájsť aj dajaké hriby.

Panie učiteľky nás zobrali na malú prechádzku. Zastavili sme sa na chate u pána Bolebrucha. Pán Bolebruch nám ukázal svoju chatu a veľa pekných sošiek, ktoré vyrezáva z dreva.

Potom pre nás prišlo hasičské auto. To bolo prekvapenie! Vyskúšali sme si helmy, opasky a aj hadice na striekanie pri požiaroch. Hasiči nás odviezli späť na obecnú chatu. Tam už na nás čakali rodičia. Kým sme boli preč, rodičia nám pripravili špekáčky, chlebíky a ozdobené zeleninové tanieri. My sme si špekáčky opiekli a s chuťou ich zjedli. Niektorí mali aj opečenú slaninku alebo chlieb. Pretože v tento deň mali sviatok všetky deti, tak sme ešte dostali keksík, džús a také malé sladké guličky.

Po jedle si chalani zahráli futbal a dievčatá sa hrali samé. Prišiel za nami aj pán starosta. Uro-

bil nám veľkú radosť. Hral na harmonike a na ozembuchu. Spolu s ním si dievčatá zaspievali rôzne piesne. Napríklad: Dedinka v údolí, Vyletela lastovienka, Kálnické dievčence a všeličo iné.

Zaujímavá bola striekačka od pána starostu, ktorú nám priniesol a požičal na vyskúšanie. Do vedra sme nabrali vodu, vložili striekačku do vody a stlačili. So striekačky striekala voda. Školáci sa smiali a chceli si to vyskúšať. Všetci sa postavili do veľkej rady. Schytili do rúk striekačku a vedro a už to išlo. Potom nám starosta doniesol starý hasičský oblek, ktorý sme si tiež skúšali. Do školy sme išli zase v skupinkách na bicykloch, a potom na obed. Z obeda išlo pár detí domov, ostatní zostali v družine. Pani učiteľka nás zobrala von. Vonku sme sa nahňali, potom sme boli na počítačoch. O 15.00 hodine sme šli domov. Doma som porozprávala, ako som sa na chate mala dobre.

Dominika Dedíková, 4.ročník

ŠKOLA V PRÍRODE

Dňa 11. 6. sme sa vybrali do školy v prírode, na chatu STU. Na chatu sme šli peši a batohy nám hore vyviezol ujo Kolínek. Najprv sa nám nechcelo ísť peši, no potom sme zistili, že to nie je až tak ďaleko. Pekne nás uvítali do izieb a zaželeli pekný pobyt, a aby sme sa mali dobre. Každý si zobral svoj batoh a kľúče od izby. Uložili sme si veci do skrine a išli sa naobedovať. Prvý deň sme sa ubytovali, najedli a hrali vonku. Na chate bol veľký kolotoč, na ktorom sme sa vozili. Potom nás pani učiteľka rozdělila do skupín: Lesné víly, Medvede, Lesní mužikovia a Poľovníci. Každá skupina si spravila svoju vlajku a pokrik. Na krku sme mali vlastnoručne vyrobené medailóny, na ktoré sme dostávali pečiatky za správanie. Ak mal niekto dva čierne body, išiel o hodinu skôr spať. Za červené body bola odmenou zlatá tehlička - čokoláda Zlatý nugát. Potom sme sa išli prejsť na vojenskú chatu.

Večer zobral ujo Igor gitaru a šli sme k ohnisku. Tam sme sa chopili ražňov a opekali si chlieb a špekáčky. Spievali sme a hrali sa. Keď sme sa najedli, tak sme my chalani išli hrať futbal. Potom sa všetci museli osprchovať a spať. Na druhý deň sme si sami upratili posteľ, mali rozcvičku a

raňajky. Mali sme vianočku s maslom. Neskôr prišli škôlkari a mali sme s nimi súťaž v prírode: skákanie vo vreci, hod loptičkou do jamky, preskakať desaťkrát cez švihadlo, prenos loptičky na rakete okolo kruhov, chytanie magnetických rýb na udicu, preťahovanie lanom, prechod po spadnutom kmeni s raketou a valčekom v ruke a preskok kmeňa znožmo.

Po odchode škôlkarov sme mali obed. Poobede bolo voľno na hry. Všetci chalani hrali stolný futbal a ostatní hrali ping-pong, pexeso, šach, karty... Po hrách sme išli na malú turistiku.

Večer bola tancovačka. Ujo Kolínek nám zohnal speváka, ktorý nám dal aj podpisy. Urobil nám diskotéku a prišli sa na nás pozrieť aj rodičia. Aj si s nami zatancovali. Po diskotéke sme šli do spálne a spať. Ráno sme mali raňajky, upratili si izby a šli sa hrať s hrami. Naše učiteľky nám oboodovali izby. Vonku sme mali súťaž, kto urobí lepší projekt o listoch a rastlinách. Mali sme opäť štyri skupinky, Medvedov, Lesných škriatkov, Poľovníkov a Lesné víly. Pred obedom sme maľovali na kamene. Na obed nám urobili dukátové buchty. Keď sme sa naobedovali, šli sme sa hrať. Potom sme ponosili tašky z chaty do auta uja chatára. Naspäť domov sme išli ako ináč - než peši. Cesta do školy rýchlo ubehla. Výlet sa nám všetkým veľmi páčil.

A takýto pokrik si vymyslela každá skupinka:

Medvede

Brum, brum. My sme hnedé medvede, chránené sme v prírode. Keď začneme súťažiť, cieľom je vždy zvíťaziť. Máme rýchlosť, veľkú silu, porazíme mužikov, poľovníka, vílu.

Lesné víly

My sme lesné víly, máme veľa síly.

Lesní mužikovia

Hej, hej, hej, mužíci idú vpred.

Poľovníci

Poľovníci poľujú a vždy všetko vyhrajú.

štvrtáci spoločne

Tak ako každý rok, aj tentokrát sa deti snažili potešiť všetky maminy, babičky a tety... Poctivou prípravou programu k ich sviatku dosiahli všetky deti na pódiu malý úspech odmenený vašim potleskom. Teší nás, že ste sa v takom hojnom počte prišli pozrieť na škôlkarov i školákov. Teraz vám už môžeme prezradiť, že deti mali obrovský strach z vystúpenia, tých najmenších navštívila po prvýkrát tréma. Ale úsmev na ich tvárach po skončení programu ukázal, že všetko dobre dopadlo. A tu je pár škôľackých postrehov:

Deň matiek

Dňa 13.5., čiže druhú májovú nedeľu, sme vystupovali s nacvičeným programom. Venovali sme ho všetkým mamám, pretože tento deň patril im. Ja som sa najviac tešila na Kolumbusa a na Neberte nám princeznú. Bola to nielen zábava, ale mala som aj trému a strach, že sa pomýlim pri vystúpení. Keď sme šli všetci spolu po prvýkrát na javisko s básňou Vitame vás, drahé mamy, tak z nás tréma opadla. Na konci vystúpenia sme dali maminám vyrobenú ružu a my sme dostali za odmenu čokoládu.

Mama ako zlatý lúč

Lúčík, lúčík padni na nás.
Nech je naša mamička
ako jarná hviezdička.

Nech sa smeje, nech je šťastná,
nech je ako báseň krásna.

Sabínka Mordinová

Program pre matky sa mi veľmi páčil. Vystupoval som v ňom aj ja - Matej Herák. Páčilo sa mi aj, že tam boli všetci z Kálnice. Hrali sme divadlo Neberte nám princeznú, niektorí recitovali básničky, iní tancovali. Boli tam aj škôlkari. Malí aj veľkí. Aj škôlkari hrali divadlo a recitovali. Veľmi sme sa tešili na vystúpenie. Aj sme sa zabávali, aj zasmiali. Pri poslednej pesničke sme vzali do ruky vyrobenú ružu a šli sme k svojej rodine. Dali sme mame kvetinu a išli domov. Veľmi sa mi to páčilo.

Maminka

Maminka, maminka
ty si ako kvetinka.
My ťa máme radi,
preto sme ti divadielko hrali.
Je to mojím snom, ísť si za cieľom.
Ja ťa mám rád,
preto som ti chcel divadielko hrať.

Matej Herák, 4.roč.

Tento rok navštevovali našu školu títo štvrtáci: Sabínka Mordinová, Dominika Dedíková, Adrián Plichta, Lukáš Kukučka, Mirko Ochodnický, Matej Herák. Prajeme vám veľa úspechov v novej škole!
Mgr. Zdenka Margetinová a kolektív ZŠ Kálnica

ŠKOLA VOLÁ

Tam na strome pri škôličke
nôtil vrabec na vetvičke:
„Koniec letných prázdnin,
koniec letných hier...“
Prečo od nás leto letí?
Viete, deti?
Ty sa pýtaš?
Odpoviem ti:
Prišiel september.
Je september a jeseň volá,
deti opäť víta kálnická škola.

Po krásnom lete sme sa opäť stretli v škole. Tento rok sa naša školská rodina rozrástla o trináásť krásnych prváčikov, ktorí s úsmevom nastúpili hneď v prvý deň. Okrem toho sa od tohto škol-

ského roka našej škole podarilo vyhovieť novému, a v školstve už rozšírenému a potrebnému trendu - doplniť vyučovací program o jeden povinný cudzí jazyk, v našom prípade nemčinu. Úlohy učiteľky nemčiny sa zhostila pani Jarmila Kippel, ktorá bude, spolu s Dáškou Filipovou, zároveň i vychovávateľkou v našom veľkom školskom klube.

Naša škola však potrebuje nielen žiakov, učiteľov, ale i starostlivých rodičov, aby sme sa všetci spoločne mohli podieľať na výchove našich detí a spolu sa potom tešiť i z ich veľkých a malých každodenných úspechov. Do nového školského roka si teda poprajme mnoho pekných, zaujímavých a úspešných dní, a aby úsmev na tváričkách našich žiakov bol po celý rok taký jasný a veselý ako v prvý školský deň.

Mgr. Zdenka Margetinová

Obzretie sa za uplynulým školským rokom

Našu školu tento rok navštevovalo 28 krásnych, zdravých a usmiatech detí.

Prežili sme spolu veľa zaujímavých okamihov, o ktoré by sme sa s vami, milí čitatelia, chceli podeliť. V škole sa nielen učíme, ale sa aj zapájame do rôznych aktivít, ako je napríklad príprava programov pre verejné vystúpenia, besedy so zaujímavými ľuďmi, exkurzia. S deťmi sa často rozprávame o pocitoch a zážitkoch nadobudnutých pri týchto akciách. Verte, že vaše deti veľmi citlivo prežívajú každý okamih a tie príjemné v nich veľmi dlho zotrávajú.

Za príjemne prežité popoludnie napríklad považujú stretnutie s pánom Jánom Krchnavým, ktorý im venoval kúsok svojho voľného času a zasvätil ich do ručnej výroby píšťaliek z prútia. Deti sa nielen niečo nové naučili, ale ešte si aj každé z nich odnieslo svoju píšťalôčku, ktorú im ujo vyrobil a daroval. V škole sme sa o tomto stretnutí veľa rozprávali a na hodine slohovej výchovy sa deti pokúsili vytvoriť básne, ktoré by sme chceli venovať pánovi Krchnavému za jeho ochotu a trpezlivosť.

Píšťalka

Vystrúham si píšťalôčku,
zahrám na nej pesniôčku
ukážem ju mamičke
a potom aj sestričke.

Vystrúham ju z vrby, je to jasné.
Preto je to také krásne!

Mama bude iste šťastná,
že je píšťalka i hudba taká krásna.
Sabínka Mordinová, 4.roč.

Pískam si ja pískam

Pískam si ja pískam,
na novej píšťalke.
Vystrúhal som si ju z prútia,
keď som sedel na skalke.

Vyhrávať ja skúšam,
po celý čas,
aby si sa vrátila
moja milá zas.

Keď si ja zapískam
každé ráničko,
verím, že sa znovu vrátiš,
ako ranné slniečko.

Keď sa mi navrátiš,
spoločne si zaspievame
hudbou a pesničkou
naše hádky udobríme.

Adrián Plichta, 4.roč.

STAROSTA OBCE INFORMUJE

Poďakovanie

Je snahou pošty i obce, aby nielen list ale i každá zásielka, či noviny boli načas a bezpečne doručené adresátovi. Preto pošta zo zákona požaduje, aby každý príjemca pošty mal na dome vyhovujúcu poštovú schránku. Za tým účelom pošta v minulosti začala akciu s ponukou poštových schránok v cene nad 500 Sk za schránku.

V našej obci sme využili ponuku nášho už dlhoročného sponzora kultúrno-spoločenských podujatí p. Ing. Jána Kahana z firmy JASEK Nové Mesto n/V, prezidenta klampiarskeho cechu a ponúkli sme možnosť vybaviť domácnosti v obci novými vhodnými schránkami v symbolickej cene á 200 Sk. Boli sme presvedčení, že každý túto možnosť využije. Cenným prínosom je ústretovosť p. Ing. Kahana, ktorý všetky finančné prostriedky získané z predaja schránok venoval na vydanie knihy Milana Stanu „Kálnické príbehy“, ktorá bude v priebehu októbra vydaná, a knihy „Zvyky, piesne i obyčaje spod Považského Inovca“, ktorá sa pripravuje. Patrí mu za to naše úprimné a srdečné poďakovanie.

Zároveň oznamujeme, že v budúcom roku obecny úrad ani pošta nebude doručovať písomnosti ani Kálnické ozveny do provizórnych schránok, resp. rôznych „rúrok“. Tieto materiály, až na písomnosti, ktoré sa doručujú do vlastných rúk, si budú môcť záujemcovia vyzdvihnúť na pošte alebo na obecnom úrade.

Nereagovanie na výzvu obce sa už nevypláti

Obecné zastupiteľstvo a hlavná kontrolórka skonštatovali, že niektorí naši spoluobčania sú chronickými neplatičmi v termíne a realizujú platbu až na niekoľkonásobné výzvy obecného úradu. Neplatičmi v termíne nie sú väčšinou pre to, že by platbu v termíne nemohli zaplatiť, ale túto povinnosť bagatelizujú alebo ignorujú. Je treba si v tejto súvislosti uvedomiť, že takéto oneskorené platby nielenže poškodzujú našu obec, ale pri ich nepenalizovaní obecný úrad porušuje zákon, ktorý ukladá oneskorené platby penalizovať. Obec doposiaľ nevymáhala platby exekučne, ale sa snažila výzvami dlžníka primäť k úhrade, čo bolo časovo i finančne náročné.

V súčasnosti je obec zo zákona povinná takúto oneskorenú podlžnosť vymáhať, penalizovať i exekučne vymáhať. Za nesplnenie tejto povinnosti a postupu môže obec od národného kontrolného úradu dostať pokutu až do výšky 2.000 Sk za každý prípad.

Preto vyzývame tých neplatičov, ktorí si podlžnosti /za vodu, daň z nehnuteľností, za psa, za odpad/ doposiaľ nevyrovnali, aby

tak najneskoršie do 31.10.2007 urobili. Po tomto predĺženom termíne, na základe uznesenia obecného zastupiteľstva, i zo zákona, obecný úrad odstúpi vymáhanie pohľadávok exekučnému úradu, čo bude pre dlžníkov neporovnateľne drahšia záležitosť.

Veríme, že i na základe tohto upozornenia to nebude potrebné.

KURIOZITY

Cestného zrkadla Pod Bulovou niet

Na základe požiadaviek rodičov detí z materskej i základnej školy, i občanov z Pod Bulovej, boli zakúpené a nainštalované cestné zrkadlá pri základnej škole a v neprehľadnej zatáčke Pod Bulovou. Ich zakúpenie v hodnote cca 52 tis. Sk a inštaláciu zabezpečovala obec. Záhadou ostáva zmiznutie zrkadla Pod Bulovou, ktoré na svojom mieste vydržalo len necelé dva týždne. Pre informáciu upozorňujeme, že nenahlásenie poškodenia cestného značenia, prípadne jeho odcudzenia je považované za priestupok, prípadne trestný čin. Čo sa vlastne stalo, vie o tom niekto niečo?

Pozor na výšku vozidla a nákladu

Dňa 9. augusta 2007 t.j. vo štvrtok v dopoludňajších hodinách nákladné vozidlo s nákladom dreva ŠPZ ZA-835 YE strhlo pri autobusovej zastávke na dolnom konci nielen telefónne prípojky, rozhlas, ale i hlavný rozvodný stĺp telekomunikácií. Táto skutočnosť bola ihneď nahlásená na slovenské telekomunikácie s tým, že oni určia čo treba ďalej, pre zabezpečenie bezpečnosti prepravy, urobiť, nakoľko telefónne prípojky ležali na ceste a mohli byť príčinou dopravnej nehody, prípadne iného nešťastia. Nezodpovedné bolo, že vodič nákladného vozidla nenahlásil poškodenie na dopravnú políciu a zrejme bude za vzniknutú škodu stíhaný. Tvrdil, že výška jeho nákladu nepresahovala 4 m a prípojky boli zrejme pod vplyvom vysokých teplôt previsnuté nižšie. S nákladom bez došetrenia políciou z miesta odišiel, polícia nemala možnosť overiť jeho tvrdenie. Nezodpovedný je i prístup telekomunikácií, ktorý i napriek niekoľkonásobnému upozorneniu zo strany obce prišli poruchu odstrániť až v utorok, dňa 14. augusta 2007, a len vďaka označeniu nebezpečenstva, ktoré zabezpečila obec, nedošlo k nešťastiu, prípadne k havárii.

Po strhnutí telefónnej prípojky pri požiarnej zbrojnici poľnohospodárskym strojom je to už druhý prípad strhnutia prípojok nad štátnou cestou v krátkej dobe. Na uvedenú skutočnosť by vodiči veľkých nákladných vozidiel i poľnohospodárskych strojov mali myslieť.

Čierne skládky

Kontrolou pracovníkov obecného úradu bolo zistené, že je pravdou, že naši občania spoluvytvárajú čierne skládky odpadu v okolí obce. Je prekvapujúce, že i napriek separovanému zberu a možnosti v rámci jarného a jesenného upratovania nepotrebné veci odovzdať do zberu, tieto voľne vyhadzujú do prírody. Neveril som tomu, ale pri uvedenej previerke som sa o tom osobne presvedčil. Všetci zistení spoluobčania budú predvolaní na pohovor k starostovi obce a v prípade opakovaného zisteného porušenia budú ich mená zverejnené a odstúpené na priestupkové konanie na Obvodný úrad životného prostredia v Novom Meste nad Váhom. Je treba si v tejto súvislosti uvedomiť, že v zmysle zákona zodpovednosť za vytváranú skládku má i vlastník pozemku, na ktorom je čierna skládka vytvorená a tento túto skutočnosť včas nenahlásil na políciu.

Na rôznych úrovniach a schôdzach hovoríme o ekológii a chránení životného prostredia, ale pritom sme v tejto skutočnosti, i k spaľovaniu rôznych plastových odpadov, ľahostajní. Preto zo strany obce bude nevyhnutné sprísniť postihy porušovateľov – tvorcov čiernych skládok a vás, vážení občania o nich menovite, pri opakovanom porušovaní, informovať.

Vývoz veľkoobjemového odpadu bude organizovaný veľkoobjemovými kontajnermi v rámci predhodového upratovania od 15. októbra do 22. októbra 2007. Do veľkoobjemového odpadu je možné dávať koberce, matrace, textil, obuv, tvrdé plasty, nábytok, t.j. všetko to, čo sa nezberá v separovanom zbere. Nábytok je treba uložiť vedľa kontajnera. Nesmie sa dávať elektroodpad, pneumatiky, chemikálie a nebezpečné látky, stavebný odpad, sklo, batérie, mäkké plasty. Harmonogram ostatného vývozu bude doručený do domácností.

Spomienka na SNP a Deň Ústavy dňa 1.9.2007

Už tradične v Sklepárovcovi pri Klube jednoty dôchodcov, z podnetu obecného zastupiteľstva sa zabezpečuje spomienková slávnosť na výročie Slovenského národného povstania, ktorá tento rok bola i pripomienkou prijatia Ústavy SR. Spomienková slávnosť spojená s vatrou i opekačkou bývala peknou kultúrno-spoločenskou akciou. Bývala, nakoľko o tohtoročnej to povedať nemôžeme. Zúčastnil sa jej, i napriek propagácii a prijateľnému počasiu, malý počet občanov. Pred nás to položilo otázku, či touto formou má vôbec význam toto podujatie a na tomto mieste ďalej organizovať. Čo vy na to, vážení spoluobčania?!

Ing. Miroslav Borcovan, starosta obce

Turíčný výlet

V poslednú májovú sobotu, 26. mája, deň pred svätodušnými sviatkami, sa 48 cirkevníkov z Beckova a Kálnice vydalo na „turíčný výlet“, ktorý smeroval do deviatich cirkevných zborov Dunajsko-nitrianskeho seniorátu.

Prvá zastávka bola v Devičanoch.

malú dedinku Horša, ktorá leží v nenápadnej doline. Cesta do nej sa nečakane z hlavnej cesty zvažuje z roviny do údolia. Malý kostol na kopci nás pozýval, aby sme v ňom trochu pookriali. Privítal nás domáci pán farár spolu s pani kurátorkou v Horši. V zboro-

Naše kroky viedli do chrámu Božieho a potom do pamätnej izby. Takmer všade, na každom mieste, sme zaspievali pieseň z nášho spevníka, privítali nás a prihovoriť sa nám domáce sestry farárky, bratia farári ako aj domáci viery.

vom areáli v Leviciach nás čakali domáci viery. Prezreli sme si priestory, ktoré priťahujú človeka, aby tu v spoločenstve s bratmi a sestrami trávil požehnané chvíle pri Božom Slove, duchovných piesňach, ale aj pri neformálnych stretnutiach a rozhovoroch. Osvie-

Z Devičian sme smerovali do kostola v Pukanci a potom do bátovskej katedrály cez Jablňovce, kde sme si pozreli starú 200-ročnú faru, kostol z r. 1459, zvonnicu a lipu z r. 1782.

Cesta pokračovala do Levíc cez

žení chutným občerstvením sme odchádzali z Levíc do Kalnej n/Hronom, do Nitry a do Nových Sadov, ktoré boli našou poslednou zastávkou. Všetkým našim hosťom patrí poďakovanie.

Cirkevníci z Beckova a z Kálnice

Novinársky škriatok zaúradoval v minulom, druhom čísle našich novín, kde sme uviedli nesprávne telefónne číslo pána Tibora Valoviča. Správne číslo znie: 032/779 84 627 a mobil: 0903 948 627. Za chybu sa ospravedľujeme.

Zo života MŠ a ZŠ v Kálnici

Najväčšie šťastie je, keď máme mamičku...

/K oslavám Dňa matiek/

Najväčším šťastím pre dieťa je materinská náruč. A kto je najväčším šťastím a pokladom pre mamičku? Jej dieťa. A to malé, drobné dieťa, tá krehká ratolesť zrazu navštevuje materskú školu. Čím môže potešiť svoju drahú mamičku i láskavú babičku, keď slávia svoj veľký sviatok - Deň matiek? No predsa darčekom.

Naše deti s radosťou a nadšením zhotovili darčeky lepené z papiera. Ale vedeli, že v nedeľu 13. mája 2007 popoludní ich v kultúrnom dome budú čakať ešte aj iné tety, susedy a staré mamy ich kamarátov. Preto sa s chuťou pustili do nacvičovania milého programu aj so svojimi učiteľkami.

Deň po dni, týždeň po týždni opakovali slová básní, melódie nových piesní, učili sa naspamäť dlhé texty replík rozprávkových hrdinov... Krok za krokom skúšali malí tanečníci prvky ľudového tančeka. A potom prišiel ten nevšedný deň - malí /a zároveň veľkí/ hrdinovia javiskovej scény predviedli svoj bohatý kultúrny program. Na vysokej úrovni. Bez trémy, slovných prešlapov a plaču sa nebojácne chopili mikrofónov, aby predviedli, čo sa naučili. Po „námáhavej práci“ prišla očakávaná odmena v podobe nadšeného potlesku v sále a taktiež sladká odmena pre maškatné jazýčky - veľká čokoláda od pána starostu.

Dana Krchnavá, MŠ

Spoločenská rubrika 5-8/07

NARODILI SA

Maroš Sasarák, Lukáš Novotný, Matúš Dovina

BLAHOŽELÁME

- 50 rokov - PhDr. Natália Proksová, Ing. Ján Šutovský, Dušan Jurík, Ivan Škulec
- 60 rokov - Ing. Florián Zámečník, Libuša Hladká, Ján Šlosár, Jaroslav Bolech, Marta Juríková, Viera Kubíčková
- 70 rokov - Dušan Dodek, Ivan Kulich, Ivan Valovič, Zuzana Hladká
- 80 rokov - Ján Šicko, Rudolf Šicko, Štefan Krchnavý, Paula Krchnavá

ROZLÚČILI SME SA

Emília Šicková, Mária Vyslúžilová, Milan Prokopenský

Naše žijúce legendy

Obec Kálnica má na 1030 obyvateľov 49 dôchodcov vo veku nad 80 rokov, z toho ôsmi už prekročili deväťdesiatku. Dlhovekosť nie je v našej obci ničím výnimočným. Pre porovnanie, v susednom Beckove, ktorý má o tristo obyvateľov viac, je to „len“ 38 občanov nad 80 rokov a deväťdesiatnici sú len traja. Že by to súviselo s povestnou Kálnickou slivovicou? Alebo dokonca vo výžarovaní okolitých hôr či v kvalitnej, priam liečivej miestnej vode? Ale pravda bude aj niekde inde, veď nikto z našich vzácných najstarších občanov nikdy bez-uzadne neholdoval tej, žiaľ, dnes takej rozšírenej „medecíne“.

Naším čitateľom postupne predstavíme ôsmich najstarších Kálničanov. Na úvod len malý zoznam a príbeh dvoch žien, ktoré už dávno prekročili seniorský vek, ale napriek tomu sú klenotom pre svoju najbližšiu rodinu, a to nielen preto, že sú s nimi tak dlho, čo vždy bolo a je výnimočné. Všetci sú mimoriadni, lebo symbolizujú sto rokov, čas, ktorý si už nedokážeme predstaviť. Sú živými historickými pamiatkami - tri slová, ktoré sa vlastne navzájom vylučujú. Sú tu dlho - ne jeden z nich si to o sebe a svojom živí mysli. Sú s nami. Ak máme možnosť s nimi pobudnúť, porozprávať sa, pochytiť nás možno bázeň, hlboká úcta, ale aj obdiv i údiv, čo všetko dokázali vo svojom živí prekonať, ako ťažko sa podaktorí dostávajú do cieľa.

Najstaršie ženy v Kálnici

Keď sa rozprávame s p. Máriou Valovičovou, máme pocit, že 98 rokov vôbec nie je veľa. Drobná, chudúčka žena s ešte čiernymi vlasmi, zapletenými do vrkoča. Áno, táto pani má len zopár šedín. A nikdy si vlasy nefarbila - to na vysvetlenie susede. Nebyť toho, že slabo počuje, celkom dobre by sme sa porozprávali. Má svoj svet, dom so záhradkou, pekný, čistý, udržiavaný. Za tým sú nielen jej ruky. A potom má svoj svet vnútorný - možno už menej jasný, ale stále jej.

Mária Valovičová sa narodila 4. júla 1909 ako Mária Krchnavá do roľníckej rodiny v Kálnici. Bola zvyknutá na prácu okolo domu, v kuchyni a na roli. Prechod do JRD, jej prvého a posledného zamestnania, bol pre ňu prirodzený. Rada bola po celý život užitočná, a to nielen pre svoju rodinu. Základy pracovitosti a odolnosti voči príkorm životu získala z rodičovského domu. Do manželstva vstúpila ako 20 ročná s Ondrejom Valovičom, miestnym všestranným muzikantom a roľníkom. Narodili sa im dvaja synovia. Dočkala sa aj vnúčat, pravnúčat a praprapavnúčat! Za takmer sto rokov 5 generácií v jednej rodine!

Ale jej život nebol len o ťažkej práci v poľnohospodárstve. Našla si čas aj na dve záľuby, ktoré boli všeobecne prospešné: vyšívanie /jej 3 výšivky zdobia priestory Obecného úradu v Kálnici/ a zbieranie liečivých bylín. Mala dobrú kamarátku, sesternicu Emíliu Stanovú, s ktorou sa odvážili na dlhé túry po horách a lúkach. Ešte dodnes opatruje na povale svoje poklady a nedovolí deťom, aby ich „upratali“.

Bola obetavou matkou. Svojim deťom pomáhala, ako sa dalo: starala sa o vnúčatá, čo je úplne bežná činnosť pre babičku, ale pomáhala aj pri výstavbe domov svojich synov. Pomáhala aj cudzím, napríklad baníkom pred štvrtstoročím, v ich príbytkoch na mieste dnešnej Jednoty. A ešte dávnejšie, na konci 2. svetovej vojny, mali v dome dvoch rumunských vojakov. Za pomoc na gazdovstve sa s nimi rozdelili aj o jedlo. Nerozdávala zbytočne, ale ten, kto sa podieľal na chode domácnosti, bol vždy odmenený. Zmysel pre povinnosť jej zostala dodnes: nevesta jej varí, nepotrebuje žiadne vlastné potraviny, ale napriek tomu Oľga musí zasadiť v jej záhrade, aj keď len zopár druhov na malý kúsok. A svokra vezme motyku a ide „okopávať“. Nič sa nezmenilo, je stále dobrou gazdinou.

Roky ubiehali, ale zdravie zostávalo. Obmedzila ju až zlomenina nohy v krčku pred 12 rokmi, aj postupné zhoršovanie sluchu. Očiam pomáhajú okuliare, a tak si svoje obľúbené časopisy stále prečíta. Všetky ostatné potreby zabezpečujú synovia s rodinami. Nie je sama ani po smrti manžela spred dvoch rokov. Synovia a nevesta k nej chodia päťkrát denne podať jedlo, lieky, postarať sa za niečo zvláštne. Nevesta Oľga mala u seba 16 rokov vlastnú mamičku a teraz pokračuje v opatere svokry. Tak to kedysi bývalo v rodinách na vidieku. Iba dnes sme podaktorí veľmi moderní... a zabúdame na zodpovednosť voči blízkym.

A recept na dlhovekosť? Fyzická práca, pobyt v prírode, zdravé a jednoduché jedlo a predovšetkým - pevné rodinné púť.

Druhou najstaršou Kálničankou je pani Zuzana Masárová, r. Bednáriková. Narodila sa v Kálnici, 26. júna 1910. Rodičia Štefan Bednárik a Anna, r. Dvinová, mali ešte dve strašie deti - dcéru Annu a syna Štefana. Zuzanka bola mimoriadne fyzicky silná, otcovi pomáhala aj v lese, chodievali na brežové prútie, na roľu. Na gazdovstve nebolo času na knihy, a tak bystrej dievčine muselo stačiť 6 tried ľudových. Nebola sama. Uvedomme si, že to

boli roky 1. svetovej vojny a tesne po nej. Práca a stále len práca. Keď nie doma, tak napríklad aj na Morave na sezónnych robotách. Záchranou pre ženu bývalo manželstvo a príchod detí.

Zuzana sa vydávala v septembri 1935 a jej vyvoleným sa stal Štefan Masár z Kálnice, tiež roľník a gazda. Vychovali spolu dve dcéry Milku a Vierku, ktoré im neskôr dali štyri vnúčatá. Iba manžel sa z nich dlho netešil. Hoci bol o 4 roky mladší, nepomohlo to: pred chorobou - zlou, veľmi zlou chorobou, napokon neutekol. Opustil rodinu ako 61-ročný, 4. apríla 1975. Dlhých 32 rokov je pani Zuzana vdovou. Ale nikdy nežila sama, mala svoje dievčatá a ako dôchodkyňa aj starosť i radosť pri výchove vnúčat. Bolo bežné, že matky išli čo najskôr do práce. Bol socializmus, nikto nesmel zaháľať. Aj Zuzana Masárová pokračovala v práci v JRD ešte v penzijnom veku.

Zdravie bolo u pani Zuzany dosť zvláštne - po štyridsiatke si dlhodobo liečila pľúca v Hágoch, prekonala operáciu oka, podstatne sa jej zhoršil sluch, ale po sedemdesiatke sa všetko napravilo. Bola celkom samostatná. Až po deväťdesiatke začala chodiť na zimu k dcére Vierke do Nového Mesta, aby si dopriala trochu pohodlia. A v lete sa vrátila zase do Kálnice, k druhej dcére Milke. Až prišiel osudný deň, pre ňu to bol 13. marec 2007, kedy jej následkom slabšej mozgovej príhody zlyhali nohy a jej život sa zrazu sústredil na posteľ a invalidný vozík. Jej opatrovateľkou je hlavne dcéra Milka.

Radosť z prítomnosti drahej mamičky je tierená náročnou starostlivosťou o jej každodenné potreby. Rodina to všetko zvláda prikladne! A to nedávno babička ľúštila osemšmerovky a všetky krížovky.

Pani Masárová bola vždy výnimočná žena. Ručné práce - to nebolo nič pre ňu. Jej pristala lepšie sekera či kosa. Bola silná, napriek chorým pľúcami, stále pracovala. Napokon, pamätám si na slová mojej babičky, jej rovesníčky: „Ja rada robím!“ Všetelkom na dlhovekosť že by bola celoživotná práca?

Nasleduje zoznam našich deväťdesiatnikov. Pamätajme, že gratulácia ich určite poteší i s oneskorením.

1. Ján Bariných mal 25. septembra 2007 rovných sto rokov.
2. Mária Valovičová oslávila 98 rokov 4. júla 2007.
3. Zuzana Masárová mala 97 rokov 26. júna 2007.
4. Ondrej Ďuriš bude mať dňa 3. novembra 2007 už 95 rokov.
5. Eva Bolechová 20. augusta 2007 oslávila 92 rokov.
6. Michal Zahumenský mal 15. augusta 2007 už 91 rokov.
7. Zuzana Valovičová bude mať rovnako 91 rokov 7. novembra 2007.
8. Margita Kváčalová oslávila 91 rokov 8. decembra 2007.

Pretože sa nám Kálnické ozveny cez prázdniny pozdržali, pokračujeme pripomenutím si okrúhleho životného jubilea nášho najstaršieho občana:

Najstarší občan Kálnice

Ján Bariných oslávila 25. septembra 2007 sto rokov.

Čo všetko sa udialo za posledných sto rokov v dejinách našej krajiny! Aké úžasné zmeny zasiahli celý svet! Aké je výnimočné, ak jeden človek

obsiahne svojím životom relatívne dlhý čas! Dianie v spoločnosti je čím ďalej rýchlejšie, narastá do kvantity a kvality, kým život jedinca sa vekom spomaľuje, zdanlivo ochudobňuje na vonkajšie podnety, aby získal na vnútornom živí, kde sa pretkávajú bohaté spomienky s častokrát skromnou súčasnosťou. Žiaľ, naše sily, energia, schopnosť učiť sa a pracovať sú obmedzované časom a schopnosťou regenerácie.

Ján Bariných sa narodil rodičom Jánovi a Anne r. Hladkej. Obaja pochádzali z Kálnice a ich synovia si tu rovnako našli svoj domov. Syn Ján prišiel na svet 25. septembra 1907 v Kálnici, ešte v časoch Rakúsko-Uhorskej monarchie. Keď vznikla Československá republika, mal len 11 rokov. V čase hospodárskej krízy dospel v muža a oženil sa na začiatku 2. svetovej vojny. Prvé štyri deti sa narodili počas vojnového slovenského štátu a ďalších päť počas nasledujúcich desiatich rokov, v časoch budovania socializmu. Do dôchodku šiel za socializmu r. 1971 a keď nastali zmeny v politickom živote našej krajiny v roku 1989, mal už úctyhodných 82 rokov. Stal sa živým pamätníkom starých čias, zažil 5 režimov: monarchiu, dve demokracie a dva totalitné štáty. Posledné roky sa teší zo života v samostatnom demokratickom štáte.

Aký je recept na takýto dlhý a naviac spokojný život? Možno dobrý vklad od rodičov, práca, veľká rodina, veľa zodpovedností, veľa lásky a veľa Božieho požehnania...

Malé gazdovstvo po otcovi dostal mladší brat Štefan, preto starší Ján odišiel z domu za prácou. Začal neďaleko, v kameňolome v Skaliciach. Zvyšok pracovného života bol na cestách ako zamestnanec Hydrostavu. Staval Vážske priehrady, ropovod, plynovod, Slovnaf, Duslo Šafu. Do penzie odišiel na Nový rok 1971, mal už 63 rokov a 3 mesiace. Aj roky „odpočinku“ využíval čínorodo: pracoval v školskej kotolni ako kurič. Doma sa staral o sliepky a prasiatko.

Ako možno zosúladiť neustálu pracovnú vyťaženosť s povinnosťami manžela a rodiča 9-tich detí? Vedel by ešte poradiť? Možno to bolo aj v dobrej a šikovnej manželke, ktorou sa stala v januári r. 1940 Kálničanka Anna r. Šicková, mladšia o 10 rokov. V priebehu 15-tich rokov porodila 9 detí, 5 synov a 4 dcéry. Mala 38 rokov, keď porodila posledného syna.

Rodina s 9-timi deťmi je dnes niečo výnimočné, ale v pred 50-timi rokmi častý jav. Hoci bol Ján manželom a otcom iba cez víkendy a sviatky, deti sa akosi „vydarili“. Po vzore svojho otca skoro odišli do sveta - do učenia, škôl a za prácou a 5 z nich sa ponáhľalo založiť si vlastné rodiny. Vydali sa všetky dievčatá a z chlapcov sa oženil iba jediný, ale splodil troch synov, teda rod nevyumrie ani po meči. Rodina sa posupne rozrástla o 4 zaťov, jednu nevestu, 12 vnúčat a 8 pravnúčat.

S manželkou Annou si rozumeli. Bola dcérou hájnika pána Bánoczyho; jej otec si veľmi považoval svoje zamestnanie a pre dcéru chcel len to najlepšie. Dostala „to“ v osobe svojho manžela Jána. Muža rešpektovala a dohliadala, aby sa jeho príkazy plnili. Aj deti viedla k úcte k otcovi a k rešpektovaniu tradícií. Jej svetom bola domácnosť, 9 detí a manžel. Rodina bola založená na úcte ku kresťanským hodnotám, jedlo sa chápalo ako Boží dar a deliť ho smeli iba rodičia. Pani Anna sa dožila 75 rokov, z toho 52 rokov v manželstve. Umrela pred 15-timi rokmi.

Ján Bariných si našiel čas aj na mimopracovné aktivity - ešte ako slobodný mladý muž patril k zakladajúcim členom Dobrovoľného hasičského zboru v Kálnici r. 1928. Doteraz je jeho čestným členom.

Pán Bariných si udržal dlhí roky pomerne dobré zdravie. Nikdy nepil, ani nefajčil, žil striedmo, naplno pracoval a vedel aj oddychovať medzi kamarátmi. Nehneval sa, napriek početnej rodine - a chlapci určite niečo z času na čas vyparátili - všetky konflikty riešil pokojne, bez kriku a bitky. Dbal o to, aby deti sami napravili, čo pokazili. Bol im príkladom pokojného jednanie, skutočný vzor otca a muža.

Ženil sa až po tridsiatke. Možno preto aj jeho štyria synovia dlho váhali so založením rodiny, až napokon zostali na „ocot“. Na druhej strane, načo by sa ženili, keď doma majú všetko, čo si možno pod pojmom domov predstaviť: lásku, pokoj, vzájomnú starostlivosť?

Roky sa starajú o otca a sami o seba, navzájom sa podporujú. Naučili sa to v detstve. Každé dieťa malo inú povahu - ale vedeli spolupracovať. Syn Ján sa stal strážcom otcovho zdravia, odborne varí diétne jedlo, aby otca udržal čo najdlhšie pri uspokojivom zdraví. Museli obmedziť sladkosti, lebo otcovi spôsobovali nadváhu a to sa „nepáčilo“ pankreasu.

Rodičovský dom v Kálnici - miesto, kde sa všetky deti stále cítia doma - aké je to mimoriadne! Sami už na dôchodku, môžu sa tešiť z prítomnosti rodiča, ktorý oslaví sté narodeniny!

Je šťastím pre všetkých, že zdravotný stav Jána Bariných je vzhľadom na jeho vek mimoriadne dobrý, sám môže chodiť, aj keď len na krátke vzdialenosti. Zdržiava sa pri deťoch, občas sa zapojí do rozhovoru, občas sa vzdiali do svojich spomienok. Horšie počuje, ale lekára vída len raz za čas. Dá sa povedať, že (až na malé detaily) je to takmer zdravý storočný pán!

Čo zaželať Jánovi Bariných a jeho rodine do ďalších rokov? Určite zdravie, telesné aj duševné, a to, aby nikdy nezabudli na najcenejšie dedičstvo, ktorým je neopakovateľné rodinné čítanie, teplo domova, hrejúce už 67 rokov. Domov, založený otcom a matkou, nech zostane navždy svetlým miestom v srdciach všetkých členov tejto početnej rodiny!

Lebo toto je skutočné dedičstvo nášho oslávenca pre jeho najbližších. Pre nás ostatných, ktorí sa pripájame ku gratuláciám, môže byť svedectvom, ako úspešne zvládnuť veci tohto života.

Pripíme si teda spoločne „NA ZDRAVIE!“ a ďakujeme Bohu za milostiplnú a požehnanú starobu nášho oslávenca.

Mgr. Dana Badžgoňová

Rok J. M. Hurbana

Pripomeňme si slovom i fotografiou slávnostné okamihy zo soboty 17. marca t. r., keď sme predovšetkým spomínali - na minulosť, na J. M. Hurbana a ostatných štúrovcov - na ich prácu, horlivosť a obeť, ktoré sú pre nás inšpiráciou v mnohých oblastiach našej práce a nášho života.

Na Službách Božích sme si pripomenuli 190. výročie narodenia evanjelického farára a superintendenta, spisovateľa, národného buditeľa, prvého predsedu Národnej rady J. M. Hurbana. Bolo to úvodné podujatie v jeho rodisku, v Beckove. Tomuto dňu predchádzal slávnostný okamih vyhlásenia „Roka J. M. Hurbana“ dňa 6. februára t. r. pánom predsedom Národnej rady SR Pavlom Paškom v NR SR v Bratislave. Následne sa konajú i ďalšie podujatia.

J. M. Hurban sa narodil dňa 19. 3. 1817 ako syn evanjelického farára v Beckove. Tu prežil svojich 13 rokov mladosti. Nikdy nestál na okraji udalostí, ale v ich strede. Svoju ruku priložil k dielu vtedy a tam, kde to bolo najviac potrebné. Viera v Pána Boha a národ mu vždy boli najvyššou hodnotou a ani v najkrušnejších časoch sa im nikdy nespreneveril.

Slávnostným kazateľom bol pán generálny biskup Mgr. Miloš Klátik PhD.. Prihovoril sa nám biblickým textom a vyzval rodičov, starých rodičov a krstných rodičov, aby odovzdávali vieru svojim potomkom. Brat farár Mgr. Miroslav Hvožďara PhD. nám pútavo priblížil život a pôsobenie J. M. Hurbana ako farára v Hlbokom. Na Službách Božích odzneli aj pozdravy. V mene diecézneho biskupa V. Judáka nás pozdravil pán farár Mgr. Tibor Šuba PhD. z Beckova, potom prof. Juraj Bánky, dekan EBF UK a rodáčka z Kálnice, ses. farárka Viera Bátoriová zo Srbska. Slávnostnú at-

Pri tejto spomienkovej slávnosti sme odhalili pamätnú tabuľu farárom, ktorí pôsobili v našom cirkevnom zbore v minulosti. Je to pekná tradícia, ktorú majú v mnohých cirkevných zborech, pridali sme sa k nej aj my. Pamätnú tabuľu odhalila ses. podozorkyňa Emília Hladká spolu so ses. farárkou s nádejou a s túžbou, aby v nej vytesané Slovo Božie: „Buď verný až do smrti a dám ti veniec života“ z knihy Zjavenie Jána 2, 10, sa vrývalo do ľudských srdiec, a tak mnohých viedlo v živote ku pokoji, k láske a k istote vzkriesenia a nádeji večného života.

Po Službách Božích sme sa zhromaždili pred evanjelickým farským úradom, kde je umiestnená pamätná tabuľa J. M. Hurbana, aby sme si položením vencov uctili pamiatku tohto významného rodáka, syna evanjelického farára Pavla Hurbana. Prihovorili sa nám predstavitelia štátu, samosprávy a obce. Vypočuli sme si slovenskú hymnu a hymnickú pieseň Kto za pravdu horí v podaní Beckovského speváckeho zboru. Po skončení sme sa mohli občerstviť chutným občerstvením, ktoré pripravili cirkevníci pre všetkých prítomných.

Popoludní sa konala vernisáž výstavy v múzeu v Beckove, ktorú nainštalovalo Trenčianske múzeum. V podvečer slávnostné okamihy umocnilo sprievodné podujatie: koncert Malého komorného orchestra pri MsKS a Gymnázium M. R. Štefánika v Novom Meste nad Váhom. Tento bol spojený s prednesom poézie a prózy. Recitovali Mgr. Anežka Ilavská, Lenka Martišová, Mgr. Martina Striežencová a Mgr. Monika Chútňková.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí sa pridali k prípravám a k priebehu tohto slávnostného okamihu: pánovi starostovi a Obecnému zastupiteľ-

mostéru umocnil spev dvoch speváckych zborev: Cirkevného spevokolu kálnických cirkevníkov a Beckovského speváckeho zboru. Na Službách Božích boli prítomní cirkevní predstavitelia a hostia, pán Dušan Čaplovic - podpredseda vlády SR, predstaviteľ samosprávy a obcí, rôznych inštitúcií, hostia a domáci viery a života.

stvu v Beckove, cirkevníkom z Beckova, Kálnice a Beckovskej Viesky, sponzorom a všetkým zainteresovaným, za ich pomoc a spoluprácu. Všetkým prajem lásku, z ktorej by sa prúdom do sveta rozlievala odvaha, smelosť, spoločenskost a horlivosť pre vec cirkvi i národa.

Mgr. Monika Chútňková

Futbalisti postúpili do Majstrovstiev oblasti

- V nedeľu 24.6.2007 sa na neutrálnom futbalovom hrisku vo Svinnej uskutočnilo barážové futbalové

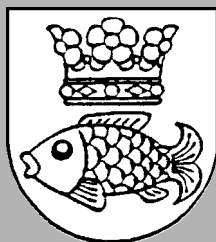

vé stretnutie o postup na uvoľnené miesto do Majstrovstiev oblasti Trenčín medzi TJ Závažan Kálnica a TTS Trenčín – mužstiev umiestnených na druhom mieste II. triedy JUH a II. triedy SEVER. Po urput-

nom boji napokon zvíťazili naši futbalisti 2:0 /1:0/ Góly: Vladimír Michalec a Miloš Trgo a zabezpečili si v nastávajúcej sezóne účasť v Majstrovstve oblasti Trenčín – / okresov Myjava, Nové Mesto n/V. a Trenčín /

- Do Majstrovstva oblasti Trenčín postúpili i naši dorastenci, ktorí v II. Triede Juh skončili na 1. mieste.

Kálnické ozveny - noviny obyvateľov obce Kálnica. Vydáva Obecný úrad Kálnica, tel. (032) 7798832, šéfredaktorka: Jarmila Kippel. Vychádza vo vydavateľstve DELTA, Jiří Foldyna, Trenčianska Teplá, tel.: 0905/259315, e-mail: delta@naex.sk. Registrácia: OÚ Trenčín, č. 07-

456/93 RK. Uzávierka do ďalšieho čísla je 15. novembra 2007. © DELTA

Športové popoludnie

V sobotu 14.7.2007 sa uskutočnilo na futbalovom štadióne v Kálnici športovo-zábavné popoludnie pri príležitosti osláv 60. výročia založenia TJ Závažan Kálnica.

Za účasti Ing. Štefana Kolárika – predsedu ObFZ v Trenčíne a Ladislava Vace-

rične upravené i pravidlá futbalu.

Kálnické „Štramandy“ a Popovské „Dračice“ si rýchlo tieto zmeny osvojili a na hrisku sa odohrával „neúprosný boj“ o každú loptu, prerušovaný len príležitostne krojova-

šení, vzhľadom k veľmi teplému počasiu, však bolo niekoľko. V záujme nevyhnutného doplnenia „životne dôležitých tekutín“ to vyhovovalo obom družstvám a zdá sa, že Kálnické

novského - predsedu OFZ v Uherském Hradišti, Mgr. Jána Žitňana – sekretára ObFZ v Trenčíne, starostky z družobnej obce Popovice z ČR - Jitky Novákovéj a ďalších hostí a početnej kulis divákov, sa v Kálnici uskutočnilo „veľké divadlo“, plné prekvapení a spontánneho prejavu úprímného priateľstva a potvrdenia doterajších, temer 30-ročných, družobných vzťahov.

Príchod priateľov z Popovic po sprievode Kálnicou s transparentmi a mažoretkami na futbalový štadión bol očarujúci a porekvapivý, ale očakávaný predstaviteľmi TJ a obce s pohostením na detskom vláčiku na improvizovanom „Kálnickom hlavnom nádraží“, ktoré, na rozdiel od Popovic, Kálnica doteraz nemala a ani mať nebude.

Priam bombastickým prekvapením bol následný majestátny príchod skutočného vlaku s rušňom a vagonom na kolesách, plný priateľov z Popovic s vlakvedúcom a výpravcom „Jardom“ / miestostarostom Popovic / v úžasnej železničiarkej uniforme s prilbou, „plácačkou“ a pišťalkou. Výzdobu „celého vlaku“ možno považovať za špičku ľudskej fantázie a dôvtipnosti. Vláčik po krátkom odpočinku na „Kálnickom hlavnom nádraží“ následne celé popoludnie premával po Kálnici plný detí, ale i dospelých. Každý cestujúci si odniesol pamätný „Vlakový cestovný lístok“ „Kálnica a späť“ s dátumom: „Sobota 14. júla L.P.2007“ a mottom: „Se Steelinkou do sveta, vždy přes Kálnici.“

Medzitým na futbalovom hrisku po úvodnom prejave predsedu TJ Dušana Fi-

Očakávaná výmena dresov pred temer 400 divákmi mala svoje čaro a prebehla veľmi rýchlo, len preto, aby obe družstvá stihli práve odchádzajúci vlak do najbližšej stanice v Kálnici - k miestnemu baru na pivo.

V podvečer, o 17,30 hod., sa v Kálnici hral i ozajstný futbal, keď „čerstvý“ účastník Majstrovstiev Oblasti Trenčín, domáci Závažan, po urputnom boji napokon vyhral nad účastníkom Okresného preboru Uherské Hradište, družobným Družstevníkom Popovice 3:1. Góly dali za domácich: Vojtech, Kotula a Moravčík a Oslzla za hostí.

Vydarená oslava 60. výročia založenia TJ Závažan Kálnica pokračovala tanečnou zábavou, kde sa len potvrdili veľmi dobré priateľské vzťahy medzi obomi telovýchovnými jednotami, ale i obcami Kálnica a Popovice.

To, čo sa odohrávalo počas celého športového popoludnia, ale i večera, je jednoducho nezabudnuteľné a bude určite predmetom príjemných spomienok na oboch stranách.

Sú veci možné a nemožné a náš host Ing. Kolárik, predseda ObFZ v Trenčíne, to pri svojom odchode vyjadril slovami: dokázali ste nemožné – fantastické a neopakovateľné.

Dušan Filip, predseda TJ Závažan

lipa, ktorý zhodnotil bohatú 60. ročnú činnosť TJ Závažan Kálnica a po pozdravoch hostí sa uskutočnili tri futbalové stretnutia :

Starí páni Kálnica – Popovice 6:4 góly: Ivana 2, Koreň 2, Trgo a Bulko, resp. Vlčnovský 2, Kaňovský a Hanáček. Rozhodoval Ján Bušo.

Stretnutie žien malo zvláštny náboj. Jednalo sa o premiéru oboch družstiev na medzinárodnom poli, k čomu boli pat-